

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gegužės 2 d.
(OR. en)

8898/23
ADD 1

ENV 437

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos
gavimo data:	2023 m. balandžio 28 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Dalykas:	[data] KOMISIJOS SPRENDIMO, kuriuo nustatomi ES ekologinio ženklo suteikimo sugeriamiesiems higienos gaminiams ir daugiartinėms menstruacinėms taurelėms kriterijai, priedas

Delegacijoms pridedamas dokumentas D088269/02 - Annex I.

Pridedama: D088269/02 - Annex I

LT
I PRIEDAS

ES ekologinio ženklo suteikimo sugeriamiesiems higienos gaminiais kriterijai

ES ekologinio ženklo kriterijai skirti aplinkosauginio veiksmingumo atžvilgiu geriausiems sugeriamiesiems higienos gaminiais rinkoje. Šiuose kriterijuose pagrindinis dėmesys skiriamas svarbiausiam su šių produktų gyvavimo ciklu susijusiam poveikiui aplinkai ir jais populiarinami žiedinės ekonomikos aspektai.

Vertinimo ir patikros reikalavimai

Kad konkrečiam produktui būtų suteiktas ES ekologinis ženklas, produktas turi atitikti visus reikalavimus. Pareiškėjas pateikia raštišką patvirtinimą, kuriame nurodoma, kad laikomasi visų kriterijų.

Kiekvieno kriterijaus apraše nurodyti konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Jeigu reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, tyrimų rezultatus, bandymų ataskaitas ar kitus atitikties kriterijams įrodymus, juos gali pateikti pareiškėjas ir (arba) jo tiekėjas (-ai).

Kompetentingos įstaigos, pripažindamos patvirtinimus, pirmenybę teikia tiems patvirtinimams, kuriuos išdavė pagal atitinkamus bandymų ir kalibravimo laboratorijų darniuosius standartus akredituotos įstaigos, ir patikroms, kurias atliko pagal atitinkamus produktų, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigų darniuosius standartus akredituotos įstaigos.

Kai tinka, galima taikyti kitus bandymų metodus nei nurodytieji kiekvieno kriterijaus apraše, jei paraišką vertinanti kompetentinga įstaiga juos pripažįsta lygiaverčiais.

Prireikus kompetentingos įstaigos gali reikalauti patvirtinamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras.

Apie produktų, kuriems suteiktas ES ekologinis ženklas, gamybos vietų ir tiekėjų pakeitimą pranešama kompetentingoms įstaigoms, kartu pateikiant patvirtinamuosius duomenis, kad būtų galima patikrinti, ar ir toliau užtikrinama atitiktis kriterijams.

Būtina sąlyga – produktas turi atitikti visus susijusius šalies (-ių), kurioje (-se) jį ketinama pateikti rinkai, teisinius reikalavimus. Pareiškėjas turi pateikti deklaraciją, kad produktas šį reikalavimą atitinka.

Kartu su paraiška dėl ES ekologinio ženklo pateikiama tokia informacija:

- a) produkto aprašymas, atskirų produkcijos vienetų svoris ir bendras produkto svoris;
- b) prekinės pakuotės aprašymas ir, jei taikytina, bendras jos svoris;
- c) grupinės pakuotės aprašymas ir, jei taikytina, bendras jos svoris;
- d) atskirų komponentų aprašymas ir kiekvieno iš jų svoris;
- e) produkto komponentai, medžiagos ir visos cheminės medžiagos, naudotos produkto gamyboje; nurodomas atitinkamas jų svoris ir, jeigu taikoma, atitinkamas jų CAS numeris.

Šiame priede vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) priedai – į komponentus, medžiagas ar galutinį produktą dedamos cheminės medžiagos, siekiant pagerinti ar išsaugoti kai kurias tų komponentų, medžiagų ar galutinio produkto savybes;
- 2) biožaliavinis plastikas – plastikas, pagamintas iš biologinių žaliavų. Įprastiniai plastikai gaminami iš iškastinių išteklių (naftos ir gamtinių dujų), o biožaliaviniai plastikai gaminami iš biomasės. Šiuo metu biomasė daugiausia gaunama iš augalų, specialiai auginamų siekiant naudoti juos kaip žaliavą iškastiniams ištekliams pakeisti, pavyzdžiui, iš cukranendrių, javų, aliejinių augalų, arba ne maistui skirtų šaltinių, pavyzdžiui, medienos. Kiti šaltiniai yra organinės atliekos ir šalutiniai produktai, pavyzdžiui, naudotas kepimo aliejus, cukranendrių išspaudos ir talo alyva. Plastikai gali būti pagaminti vien arba iš dalies iš biologinių žaliavų. Biožaliaviniai plastikai gali būti biologiškai skaidūs ir neskaidūs;
- 3) celiuliozės plaušai – pluoštinė medžiaga, sudaryta daugiausia iš celiuliozės, gaunama lignoceliuliozines medžiagas apdorojant vienu ar keliais vandeniniais cheminių plaušinimo ir (arba) balinimo produktų tirpalais;
- 4) komponentas – viena ar kelios medžiagos ir cheminiai produktai, kurie kartu atlieka pageidaujamą sugeriamojo higienos gaminio funkciją, pvz., sugeriamoji pagrindinė dalis, klijai arba išorinė barjerinė plėvelė;
- 5) kombinuotoji pakuotė – pakuotės vienetas, pagamintas iš dviejų ar daugiau skirtingų medžiagų, išskyrus etiketėms, uždarymui ir sandarinimui naudojamas medžiagas, kurių negalima atskirti rankiniu būdu, todėl jos sudaro vieną neatskiriamą vienetą;
- 6) grupinė pakuotė (antrinė pakuotė) – pardavimo vietoje pateikiama pakuotė, kurią sudaro tam tikro skaičiaus prekinių vienetų grupė, nepriklausomai nuo to, ar ji tokiu pavidalu parduodama galutiniam naudotojui, yra naudojama tik prekių atsargoms pardavimo vietoje papildyti ar sudaro atsargų laikymo ar platinimo vienetą, ir kurią galima pašalinti nepakeitus produkto savybių;
- 7) priemaišos – liekanos, teršalai, nepageidaujamos medžiagos ir kt., kurių dėl gamybos, įskaitant žaliavų gamybą, lieka žaliavose ir (arba) ingredientuose, ir (arba) cheminiame produkte (naudojamame galutiniame produkte ir jo komponentuose) mažiau kaip 100 ppm (0,0100 proc. masės, 100 mg/kg);
- 8) sudedamoji medžiaga – visos cheminiame produkte esančios medžiagos (naudojamos galutiniame produkte ir visi to produkto komponentai), įskaitant žaliavų priedus (pvz., konservantus ir stabilizatorius). Sudedamosiomis medžiagomis taip pat laikomos medžiagos, apie kurias žinoma, kad jos išsiskiria iš sudedamųjų medžiagų stabiliomis gamybos sąlygomis (pvz., formaldehidas ir arilaminas);
- 9) dirbtiniai celiulioziniai pluoštai – pluoštai, pagaminti iš celiuliozės žaliavos, įskaitant viskozę, modalą, lajocelį, vario amoniakinį pluoštą ir triacetatą;

- 10) medžiagos – medžiagos, sudarančios įvairius sugeriamojo higienos gaminio komponentus, pvz., purioji plaušiena, medvilnė ar polipropilenas (PP);
- 11) pakuotė – gaminys iš bet kokių medžiagų, skirtas produktams talpinti, apsaugoti, tvarkyti, pristatyti arba pateikti ir kurio forma gali skirtis priklausomai nuo jo funkcijos, medžiagos ir modelio, pavyzdžiui:
 - a) gaminiai, reikalingi produktui patalpinti, išlaikyti ar išsaugoti per visą jo gyvavimo laikotarpį, kurie nėra neatskiriama produkto dalis, skirta naudoti, vartoti ar pašalinti kartu su tuo produktu;
 - b) į a punkte nurodytą gaminį integruoti komponentai ir pagalbinių elementai;
 - c) a punkte nurodyto gaminio pagalbinių elementai, tiesiogiai prikabinėti ar pritvirtinti prie produkto, jei jie atlieka pakuotės funkciją nebūdami neatskiriama produkto dalimi, skirta naudoti, vartoti ar pašalinti kartu su tuo produktu, ir kt.;
- 12) plastikinės medžiagos (plastikai) – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006¹ 3 straipsnio 5 dalyje apibrėžti polimerai, į kuriuos gali būti pridėta priedų ar kitų medžiagų ir kurie gali būti galutinių produktų ir (arba) pakuotės pagrindiniai struktūriniai komponentai, išskyrus chemiškai nemodifikuotus gamtinius polimerus;
- 13) polimeras – cheminė medžiaga, susidedanti iš pasikartojančių vienodų ar skirtingų monomerų grupių (monomerinių grandžių) molekulių. Tokios molekulės turi būti pasiskirsčiusios tam tikrame molekulinio svorio diapazone, kuriame jų molekulinio svorio skirtumai iš esmės priklauso nuo monomerinių grandžių skaičiaus. Polimerą sudaro: a) paprasta svorinė molekulių dauguma, turinti bent tris monomerines grandis, kovalentiškai sujungtas su bent viena kito monomero grandimi ar kita reaguojančia medžiaga; b) mažesnė nei paprasta svorinė tos pačios molekulinės masės molekulių dauguma. Atsižvelgiant į šią apibrėžtį, terminas „monomero grandis“ reiškia sureagavusią monomerinės medžiagos formą polimere, kaip apibrėžta Reglamente 1907/2006/EB;
- 14) produkcijos vienetas – mažiausias gaminys, kurį gali naudoti vartotojas ir kuris atlieka produkto funkciją;
- 15) perdirbamumas – gaminio kiekis (masė arba procentinė dalis), kurį galima perdirbti;
- 16) grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalis – gaminio kiekis (pagal plotą, ilgį, tūrį arba masę) iš medžiagos, gautos perdirbus vartotojų ir (arba) pramonines atliekas. Gaminys šiuo atveju gali būti produktas arba pakuotė;

¹ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

- 17) gražinamasis perdirbimas – vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2008/98/EB² 3 straipsniu, regeneravimo procesas, kuriuo atliekos pakartotinai perdirbamos į produktus, medžiagas arba chemines medžiagas, kurie naudojami pirminiais arba kitais tikslais. Prie šio proceso taip pat priskiriamas organinių medžiagų pakartotinis perdirbimas, išskyrus šiluminės energijos gavybą iš atliekų ir pakartotinį perdirbimą į medžiagas, kurios turi būti naudojamos kaip kuras arba užpildas;
- 18) prekinė pakuotė (pirminė pakuotė) – pakuotė, kuri kartu su produktu sudaro prekinį vienetą, pateikiama galutiniam naudotojui arba vartotojui pardavimo vietoje;
- 19) atskiras komponentas (papildomas komponentas) – pakuotės komponentas, kuris yra atskiras nuo pakuotės vieneto pagrindinės dalies ir gali būti pagamintas iš kitos medžiagos ir kurį reikia visiškai ir galutinai atskirti nuo pagrindinio pakuotės vieneto norint pasiekti produktą, paprastai pašalinamas anksčiau nei pakuotės vienetas ir atskirai nuo jo. Sugeriamųjų higienos gaminių atveju tai yra bet kuris komponentas, turintis apsauginę arba higieninę funkciją ir pašalinamas prieš gaminio naudojimą, pvz., atskiras įpakavimas arba plėvelė, jei sugeriamieji higienos gaminiai yra prekinėje pakuotėje (daugiausia tamponai ir higieniniai įklotai), atklįjaujama juostelė ir popierius kūdikių sauskelnėse ir higieniniuose įklotuose arba tamponų aplikatorius;
- 20) endokrininės sistemos ardymo savybių turinčios medžiagos (endokrininę sistemą ardančios medžiagos) – medžiagos, kurios pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnio f punktą (autorizuotinių labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kandidatinių sąrašas) arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012³, arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009⁴, arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008⁵ laikomos turinčiomis endokrininės sistemos ardymo savybių (veikia žmonių sveikatą ir (arba) aplinką).
- 21) superabsorbciniai polimerai – sintetiniai polimerai, skirti dideliame, palyginti su jų mase, skysčio kiekiui sugerti ir sulaikyti;
- 22) sintetiniai polimerai – makromolekulinės medžiagos, išskyrus celiuliozės plaušus, specialiai išgautos:
 - a) monomerų ir kitų pradinių medžiagų polimerizacijos būdu, pavyzdžiui, poliadicijos, polikondensacijos ar kitu panašiu būdu;

² 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

³ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

⁴ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁵ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinant Tarybos direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

- b) chemiškai modifikuojant gamtines ar sintetines makromolekules;
- c) mikrobiologinės fermentacijos būdu.

1 kriterijus. Purioji plaušiena

Šis kriterijus taikomas puriajai plaušienai, kuri sudaro ≥ 1 proc. galutinio produkto masės.

1.1. Purosios plaušienos gavyba

Visi (100 proc.) puriosios plaušienos tiekėjai turi turėti galiojančią kilmės patvirtinimo sertifikatą, išduotą pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., FSC, PEFC arba lygiavertę sistemą.

Bent 70 proc. medienos žaliavų, naudojamų puriosios plaušienos gamybai, turi turėti galiojančius tvarios miškotvarkos sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., FSC, PEFC arba lygiavertę sistemą. Likusi medienos žaliavų, įskaitant pirminės medienos medžiagas, dalis turi būti kontroliuojama mediena, kuriai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad ji būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Kilmės patvirtinimo ir (arba) tvarios miškotvarkos sertifikatus išduodančios sertifikavimo įstaigos akredituojamos (pripažįstamos) pagal tą sertifikavimo sistemą.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia visos (100 proc.) gaminyje naudojamos puriosios plaušienos tiekėjų atitikties deklaraciją, pagrįstą galiojančiais, nepriklausomai sertifikuotais kilmės patvirtinimo sertifikatais. FSC, PEFC arba lygiavertės sistemos pripažįstamos kaip nepriklausomos trečiosios šalies sertifikavimo sistemos.

Be to, pareiškėjas pateikia audituotus apskaitos dokumentus, įrodančius, kad bent 70 proc. medienos žaliavų, naudojamų puriosios plaušienos gamybai, yra apibrėžiamos kaip sertifikuota medžiaga pagal galiojančias FSC, PEFC arba lygiavertes sistemas. Audituoti apskaitos dokumentai galioja visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį. Kompetentingos įstaigos dar kartą patikrina apskaitos dokumentus praėjus dvylikai mėnesių nuo ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo.

Jei purioji plaušiena naudojama oru suformuotoje medžiagoje, tai oru suformuotos medžiagos tiekėjas skiria kreditus produkte naudojamai oru suformuotai medžiagai ir pateikia sąskaitas faktūras, kad pagrįstų skirtų kreditų skaičių.

Dėl likusios medienos žaliavos dalies turi būti pateiktas įrodymas, kad nesertifikuotos pirminės medžiagos dalis neviršija 30 proc. ir kad tai yra kontroliuojama mediena, kuriai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad medžiaga būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus. Jei pagal sertifikavimo sistemą konkrečiai nereikalaujama, kad visa pirminė medžiaga būtų gauta iš genetiškai nemodifikuotų rūšių augalų, pateikiami papildomi įrodymai, kad laikomasi šio reikalavimo.

1.2. Purosios plaušienos balinimas

Šis antrinis kriterijus taikomas ECF plaušienai – plaušienai, kurioje nėra elementinio chloro.

Gaminyje naudojama plaušiena negali būti balinta naudojant dujinį elementinį chlorą (Cl_2).

Gaminant kiekvieną ES ekologiniu ženklu pažymėtuose produktuose naudojamą plaušieną vidutinis metinis išmetamas adsorbuojamųjų organinių halogenidų (AOX) kiekis, išreikštas kg/orasausės medžiagos tonoje (OMT), neturi viršyti 0,140 kg/OMT.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia šio kriterijaus atitikties deklaraciją, pagrįstą bandymo ataskaita, atlikta naudojant ISO 9562:2004 bandymo metodą; joje taip pat nurodomas išmetamas AOX kiekis, palyginti su nenaudojant elementinio chloro (ECF) balinta plaušiena, išreikštas kg AOX/OMT plaušienos. Jei naudojamos skirtingos kokybės plaušienos rūšys, pareiškėjas nurodo atskirą kiekvienos plaušienos išmetamą AOX kiekį. Lygiaverčiai metodai gali būti priimtini kaip bandymo metodai, jei trečioji šalis juos laiko lygiaverčiais, o kartu su jais pateikiami išsamūs skaičiavimai, rodantys atitiktį šiam reikalavimui, ir susiję patvirtinamieji dokumentai.

Išmetamam AOX kiekiui nustatyti imami nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai nuotekų išleidimo iš gamyklos nuotekų valymo įrenginio taške. Jei nuotekos iš gamyklos išteka į savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginį, gamyklos nuotekų išleidimo taške paimti nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai analizuojami, o gauti rezultatai padauginami iš savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio standartinio šalinimo efektyvumo koeficiento. Šalinimo efektyvumo koeficientas grindžiamas savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio operatoriaus pateikta informacija.

Informacija apie išmetamuosius AOX kiekius pateikiama kaip metinis vidurkis, gautas iš ne rečiau kaip kas mėnesį atliekamų 12 matavimų rezultatų. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, matavimai atliekami ne trumpiau kaip 45 stabilus gamyklos darbo dienas iš eilės. Patvirtinamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo periodiškumas.

AOX kiekis matuojamas tik tuose procesuose, kuriuose plaušienai balinti naudojami chloro junginiai (balinime nenaudojant elementinio chloro). AOX nereikia matuoti plaušienos gamybos nuotekose, kai balinimas neatliekamas arba kai jis atliekamas naudojant medžiagas be chloro.

Pareiškėjas taip pat pateikia plaušienos gamintojo deklaraciją, kad dujinis elementinis chloras (Cl_2) nebuvo naudotas.

Jei pareiškėjas ECF plaušienos nenaudoja, pakanka atitinkamos deklaracijos.

1.3. Gaminant puriąją plaušieną į vandenį išleidžiami teršalai (cheminis deguonis suvartojimas (ChDS) ir fosforas (P)) ir į orą išmetami teršalai (sieros junginiai (S) ir NO_x)

Gaminant plaušieną į orą išmetamų ir į vandenį išleidžiamų teršalų kiekis įvertinamas taškais (P_{ChDS} , P_P , P_S , P_{NOx}). Taškai apskaičiuojami faktinio išmetamųjų teršalų kiekio vertę padalijus iš 1 lentelėje nurodytos etaloninės vertės.

– Nė vieno iš atskirų taškų P_{ChDS} , P_P , P_S ir P_{NOx} vertė negali viršyti 1,5.

– Taškų suma ($P_{suma} = P_{ChDS} + P_P + P_S + P_{NOx}$) negali viršyti 4,0.

Nustatoma su kiekviena žaliavinės plaušienos rūšimi į susijusi svertinė (atsižvelgiant į žaliavinės plaušienos rūšies į dalį orasausės medžiagos tonoje) išmatuota teršalų vertė (išreikšta kg/OMT) ir visos vertės sudedamos. Kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies etaloninės vertės pateiktos 1 lentelėje. Galiausiai bendras teršalų kiekis padalijamas iš bendros etaloninės vertės pagal šią ChDS formulę:

$$P_{COD} = \frac{COD_{total}}{COD_{ref,total}} = \frac{\sum_{i=1}^n [pulp_i \times COD_{pulp,i}]}{\sum_{i=1}^n [pulp_i \times COD_{ref,pulp,i}]}$$

1 lentelė.

Su skirtingų rūšių plaušienos gamyba susijusių išmetamųjų teršalų etaloninės vertės. CTMP – cheminė termomechaninė plaušiena; NSPC – neutralioji sulfitinė pusiau cheminė plaušiena

	Etaloninės vertės (kg/OMT)			
	ChDS _{etal}	P _{etal}	S _{etal}	NOx _{etal}
Integruotoji gamykla				
Balintoji cheminė plaušiena (išskyrus sulfitinę)	16,0	0,030 ⁽¹⁾ 0,05 ⁽²⁾	0,6	1,5
Balintoji cheminė plaušiena (sulfitinė)	24,0	0,03	0,6	1,5
Nebalintoji cheminė plaušiena	6,5	0,02	0,6	1,5
Nebalintoji cheminė plaušiena (tik elektroizoliacinė nebalintoji kraftplaušiena)	6,5	0,035	0,6	1,5
CTMP	15,0	0,01	0,2	0,3
NSPC	11	0,02	0,4	1,5
Neintegruotoji gamykla ⁽³⁾				
Konvertavimo procesas	1	0,001	0,15	0,6

(¹) Skaičiuojant atsižvelgiama į grynąjį išmetamo P kiekį. Iš bendrojo išmetamo P kiekio galima atimti P, kurio natūraliai yra žaliavinėje medienoje ir vandenyje. Leidžiamas sumažinimas iki 0,010 kg/OMT.

(²) Didesnė vertė susijusi su gamyklomis, kuriose naudojamas eukaliptas ir pietinės JAV pušų rūšys iš regionų, kuriuose yra didesnis fosforo kiekis, ir taikoma iki 2026 m. gruodžio 31 d. Nuo 2027 m. sausio 1 d. 0,03 kg P/OMT riba bus taikoma ir gamykloms, kuriose naudojamas eukaliptas ir pietinės JAV pušų rūšys iš regionų, kuriuose yra didesnis fosforo kiekis.

(³) Neintegruotųjų gamyklų atveju plaušienos žaliava turi atitikti integruotosioms gamykloms nurodytas vertes, prie kurių turėtų būti pridedami konvertavimo proceso metu išmetami teršalai.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia išsamius skaičiavimus ir bandomuosius duomenis, kuriais įrodoma atitiktis šiam kriterijui, ir atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus, į kuriuos įtraukiamos bandymų ataskaitos, parengtos taikant šiuos nuolatinės arba periodinės stebėsenos standarto bandymų metodus: ChDS – ISO 15705 arba ISO 6060; bendrasis fosforo kiekis: EN ISO 6878; NO_x: EN 14792, ISO 11564 arba EPA metodas 7e; S(sieros oksidai): EN 14791, EPA metodas Nr. 6C arba 8; S(redukuota siera): EPA Nr. 15A, 16A, 16B arba 16c; S kiekis alyvoje: ISO 8754; S kiekis akmenų anglyse: ISO 19579; S kiekis biomasėje: EN 15289. Priimami bandymo metodai, kurių taikymo sritis ir reikalavimų standartai laikomi lygiaverčiais minėtiems nacionaliniams ir tarptautiniams standartams ir kurių lygiavertiškumą patvirtino nepriklausoma trečioji šalis. Išmetamųjų teršalų kiekiui stebėti gali būti naudojami ir greitieji bandymų metodai, su sąlyga, kad jie reguliariai (pvz., kas mėnesį) atliekami pagal atitinkamus pirmiau nurodytus standartus arba tinkamus jų atitikmenis.

Matuojant ChDS, priimtina nuolatinė stebėseną, kurios pagrindas – bendrosios organinės anglies (BOA) analizė, su sąlyga, kad konkrečioje gamybos vietoje nustatyta BOA ir ChDS rezultatų koreliacija.

ChDS kiekis ir bendras išmetamas P kiekis matuojami bent kas savaitę. Išmetamas S ir NO_x kiekis matuojamas ne rečiau nei du kartus per kalendorinius metus (tarp matavimų turi būti nuo keturių iki šešių mėnesių).

Duomenys pateikiami kaip metiniai vidurkiai, išskyrus atvejus, kai:

- gamybos kampanija vykdoma tik ribotą laikotarpį;
- gamykla yra nauja arba rekonstruota; tokiu atveju matavimai atliekami ne trumpiau kaip 45 stabilus gamyklos darbo dienas iš eilės.

Matavimo rezultatai turi atitikti atitinkamą kampaniją ir turi būti atliktas pakankamas skaičius kiekvieno išmetamų teršalų parametro matavimų. Patvirtinamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo periodiškumas ir pateikiami apskaičiuoti ChDS, bendro P, S ir NO_x taškai.

Į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiui nustatyti imami nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai nuotekų išleidimo iš gamyklos nuotekų valymo įrenginio taške. Jei nuotekos iš gamyklos išteka į savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginį, gamyklos nuotekų išleidimo taške paimti nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai analizuojami, o gauti rezultatai padauginami iš savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio standartinio šalinimo efektyvumo koeficiento. Šalinimo efektyvumo koeficientas grindžiamas savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio operatoriaus pateikta informacija.

Į orą išmetamas teršalų kiekis apima visą išmetamą S ir NO_x kiekį, susidarantį gaminant plaušieną, įskaitant ne gamybos vietoje generuojamą garą, tačiau atėmus gaminant elektros išmetamų teršalų kiekį. Jeigu toje pačioje gamykloje bendrai gaminama ir šiluma, ir elektros energija, iš bendros sumos atimamas gamybos vietoje gaminant elektros energiją išmetamas S junginių ir NO_x kiekis. Gaminant šilumos energiją išmetamų teršalų dalis apskaičiuojama taip:

$$2 \times (\text{MWh (elektros energija)}) / [2 \times \text{MWh (elektros energija)} + \text{MWh (šiluma)}].$$

Atliekant šiuos skaičiavimus „elektros energija“ yra kogeneracinėje jėgainėje pagaminta elektros energija, o „šiluma“ – grynoji šiluma, tiekiamą iš kogeneracinės jėgainės į plaušienos gamyklą.

Į S junginių ir NO_x matavimus įtraukiami regeneravimo katilai, kalkių degimo krosnys, garo katilai ir nemalonaus kvapo dujų deginimo krosnys. Įvertinamas ir pasklidusių išmetamųjų teršalų kiekis.

Į ataskaitoje pateiktas išmetamo S junginių kiekio vertes įtraukiamas ir oksiduotos, ir redukuotos S kiekiai (SO₂ ir bendrasis redukuotos sieros kiekis (BRS kiekis) – matuojama kaip S). Išmetamus S kiekius, susijusius su šiluminės energijos gamyba iš mazuto, anglių ir kito išorės kuro, kurio S kiekis yra žinomas, galima ne matuoti, o apskaičiuoti, ir į juos būtina atsižvelgti.

1.4. Gaminant puriąją plaušieną išmetamas CO₂ kiekis

Gaminant puriąją plaušieną išmetamas CO₂ kiekis turi neviršyti 2 lentelėje nurodytų verčių, įskaitant anglies dioksidą, išmetamą gaminant elektros energiją (gamybos vietoje arba už jos ribų). Nurodomas visų gaminant plaušieną naudojamų energijos šaltinių išmetamas CO₂ kiekis.

Skaičiuojant energijos išteklių išmetamą CO₂ kiekį naudojamos 3 lentelėje pateiktos etaloninės išmetamųjų teršalų vertės. Jei reikia, kitų energijos išteklių išmetamo CO₂ kiekio faktorius galima rasti Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066⁶ VI priede, o

⁶ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012, C/2018/8588 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1)

elektros energijos iš tinklo išmetamo CO₂ kiekio koeficientai turėtų atitikti Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/331⁷.

2 lentelė. Skirtingų rūšių plaušienos ribinės vertės. CTMP (cheminė termomechaninė plaušiena)

Integruotoji gamykla	
Cheminė ir pusiau cheminė plaušiena	400 kg CO ₂ /OMT
CTMP	900 kg CO ₂ /OMT
Neintegruotoji gamykla	
Konvertavimo procesas ⁽¹⁾	95 kg CO ₂ /OMT

⁽¹⁾ Neintegruotųjų gamyklų atveju plaušienos žaliava turi atitikti integruotosioms gamykloms nurodytas vertes, prie kurių turėtų būti pridedami konvertavimo proceso metu išmetami teršalai.

3 lentelė. Įvairių energijos išteklių išmetamo CO₂ kiekio etaloninės vertės

Kuras	Išmetamas CO₂ kiekis	Vienetas	Nuoroda
Anglis	94,6	g CO ₂ iškastinio kuro/MJ	Reglamentas (ES) 2018/2066
Žalia nafta	73,3	g CO ₂ iškastinio kuro/MJ	Reglamentas (ES) 2018/2066
Mazutas Nr. 1	74,1	g CO ₂ iškastinio kuro/MJ	Reglamentas (ES) 2018/2066
Mazutas Nr. 2–5	77,4	g CO ₂ iškastinio kuro/MJ	Reglamentas (ES) 2018/2066
SND	63,1	g CO ₂ iškastinio kuro/MJ	Reglamentas (ES) 2018/2066
Gamtinės dujos	56,1	g CO ₂ iškastinio kuro/MJ	Reglamentas (ES) 2018/2066
Elektros energija iš tinklo	376	g CO ₂ iškastinio kuro/kWh	Reglamentas (ES) 2019/331

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia duomenis ir išsamius skaičiavimus, kuriais įrodoma atitikties šiam kriterijui, ir susijusius pagrindžiamuosius dokumentus.

⁷ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8).

Kiekvienai naudojamoms plaušienos rūšiai plaušienos gamintojas pareiškėjui pateikia vieną išmetamo CO₂ kiekio vertę, išreikštą kg CO₂/OMt.

Duomenys apie išmetamo CO₂ kiekį apima visus plaušienos gamyboje naudojamų energijos išteklių šaltinius, taip pat kiekį, išmetamą gaminant elektros energiją (gamybos vietoje ar už jos ribų).

Apskaičiuojant išmetamą CO₂ kiekį, iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių perkamos ir gamybos procesams naudojamos energijos kiekis vertinamas kaip visiškai neprisidedantis prie CO₂ išmetimo. Kalbant apie biomasės deginimą, tai reiškia, kad biomasė turi atitikti atitinkamus tvarumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų sutaupymo kriterijus, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001⁸. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, įrodančius, kad gamykloje iš tiesų naudojama arba iš išorės perkama tokios rūšies energija (sutarties kopiją ir sąskaitą faktūrą, kurioje nurodoma įsigytos elektros energijos dalis iš atsinaujinančiųjų išteklių).

Skaiciavimų ir (arba) masės balanso laikotarpis grindžiamas dvylikos mėnesių trukmės gamyba. Skaiciavimai kartojami kasmet. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, skaičiavimai grindžiami ne trumpesniu kaip 45 stabilaus gamyklos darbo dienų iš eilės laikotarpiu. Skaiciavimai turi būti reprezentatyvūs atitinkamai kampanijai.

Elektros energijai iš tinklo naudojama pirmiau nurodyta vertė (Europos vidurkis), išskyrus atvejus, kai pareiškėjas pateikia dokumentus, įrodančius konkrečią jo elektros energijos tiekėjų vertę (sutartį dėl nurodytos elektros energijos arba sertifikuotos elektros energijos). Tokiu atveju pareiškėjas gali naudoti šią vertę, o ne pirmiau nurodytą vertę. Dokumentai, kuriais įrodoma atitiktis, apima technines specifikacijas, kuriose nurodoma vidutinė vertė (pvz., sutarties kopija).

1.5. Purosios plaušienos gamybai suvartojama energija

Gaminant plaušieną suvartojama energija apima tiek suvartojamą elektrą, tiek šilumos gamybai suvartojamą kurą, ir yra išreiškiama taškais (P_{elektra} ir P_{kuras}). Taikomos šios ribinės ir etaloninės vertės:

— $P_{\text{elektra}} < 1,5$;

— $P_{\text{kuras}} < 1,5$;

— Bendra taškų suma ($P_{\text{suma}} = P_{\text{elektra}} + P_{\text{kuras}}$) negali viršyti 2,5.

Suvartojamos elektros energijos taškų apskaičiavimas:

$$P_{\text{electricity}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulp}_i \times E_{\text{pulp},i}]}{\sum_{i=1}^n [\text{pulp}_i \times E_{\text{ref,pulp},i}]}$$

kur:

⁸ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

$E_{\text{plaušiena},i}$ = įmonėje pagaminta elektros energija + įsigyta elektros energija – parduota elektros energija;

$E_{\text{etal,plaušiena},i}$, kaip nurodyta 4 lentelėje.

$E_{\text{plaušiena},i}$ išreiškiama kWh/OMT ir apskaičiuojama kiekvienai galutiniam produkte naudojamai plaušienos rūšiai.

Suvartojamo kuro taškų apskaičiavimas:

$$P_{\text{fuel}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulp}_i \times F_{\text{pulp},i}]}{\sum_{i=1}^n [\text{pulp}_i \times F_{\text{ref,pulp},i}]}$$

kur:

$F_{\text{plaušiena},i}$ = įmonėje pagamintas kuras + įsigytas kuras – parduotas kuras – $1,25 \times$ įmonėje pagaminta elektros energija;

$F_{\text{etal,plaušiena},i}$, kaip nurodyta 4 lentelėje.

$F_{\text{plaušiena},i}$ išreiškiama kWh/OMT ir apskaičiuojama kiekvienai galutiniam produkte naudojamai plaušienos rūšiai.

Kuro sąnaudos parduodamai šiluminei energijai pagaminti pridedamos prie parduoto kuro kiekio, nurodyto pirmiau pateiktoje formulėje.

Jei naudojamas plaušienos mišinys, atsižvelgiant į kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies proporciją (plaušienos i dalį orasausės plaušienos tonoje) imamos svertinės pamatinės elektros energijos ir kuro sąnaudų šilumai gaminti vertės ir šios vertės sudedamos. Energija, suvartojama maišant kelių rūšių plaušieną, taip pat energija, suvartojama atliekant konvertavimo procesą, taip pat įskaičiuojama.

4 lentelė. Elektros energijos ir kuro etaloninės vertės

Plaušienos rūšis	$E_{\text{etal,plaušiena}}$ kWh/OMT	$F_{\text{etal,plaušiena}}$ kWh/OMT
Integruotoji gamykla		
Cheminė ir pusiau cheminė plaušiena	800	5400
CTMP	1800	900
Neintegruotoji gamykla ⁽¹⁾		
Konvertavimo procesas	250	1800

⁽¹⁾ Neintegruotųjų gamyklų atveju plaušienos žaliava turi atitikti integruotosioms gamykloms nurodytas vertes, prie kurių turėtų būti pridedamos konvertavimo proceso metu suvartojamos energijos sąnaudos.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia bendrą suvartojamą elektros energijos ir kuro kiekį kartu su skaičiavimais ir atitinkamais patvirtinamaisiais dokumentais, kuriais įrodoma atitiktis šiam kriterijui.

Pareiškėjas apskaičiuoja visas gaminant plaušieną sunaudojamas energijos sąnaudas, padalytas į šilumą / kurą ir elektros energiją. Jei naudojamas puriosios plaušienos mišinys, energija turi būti proporcingai apskaičiuota kiekvienai puriosios plaušienos rūšiai. Į suvartojamos energijos skaičiavimus neįtraukiama žaliavoms transportuoti naudojama energija. Skaičiavimų arba masės balanso laikotarpis grindžiamas dvylikos mėnesių trukmės gamyba. Skaičiavimai kartojami kasmet. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, skaičiavimai grindžiami ne trumpesniu kaip 45 stabilaus gamyklos darbo dienų iš eilės laikotarpiu. Skaičiavimai turi būti reprezentatyvūs atitinkamai kampanijai.

Bendras suvartojamos elektros energijos kiekis $E_{\text{plaušiena}}$ apima grynąją iš tinklo importuojamą elektros energiją ir vidinę elektros energijos gamybą, kuri matuojama kaip elektros energija. Nuotekų valymui sunaudota elektros energija neįtraukiama.

Bendras suvartojamo kuro kiekis $F_{\text{plaušiena}}$ apima visą įsigyjamą kurą, deginant tirpalus ir atliekas iš vietoje vykdomų procesų išgaunamą šilumos energiją (pvz., medienos atliekas, pjuvenas, skysčius ir kt.) ir iš vidinės elektros energijos gamybos išgaunamą šilumą. Tačiau pareiškėjas, skaičiuodamas bendrą šiluminės energijos kiekį, turi įskaičiuoti tik 80 proc. iš šių šaltinių gaunamos šiluminės energijos.

Jeigu garas generuojamas naudojant elektrą kaip šilumos šaltinį, apskaičiuojama garo šiluminės energijos vertė, ji padalijama iš 0,8 ir pridedama prie bendrų kuro sąnaudų.

2 kriterijus. Dirbtiniai celiulioziniai pluoštai

Šis kriterijus taikomas dirbtiniams celiulioziniams pluoštams, kurie sudaro ≥ 1 proc. galutinio produkto masės.

2.1. Dirbtinių celiuliozinių pluoštų gavyba

Visi (100 proc.) tirpiosios plaušienos tiekėjai turi turėti galiojančius kilmės patvirtinimo sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., FSC, PEFC arba lygiavertę sistemą.

Bent 70 proc. žaliavų, naudojamų tirpiosios plaušienos gamybai, turi turėti galiojančius tvarios miškotvarkos sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., FSC, PEFC arba lygiavertę sistemą. Likusi žaliavų, naudojamų tirpiosios plaušienos gamybai, dalis turi būti kontroliuojama mediena, kuriai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad ji būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Kilmės patvirtinimo ir (arba) tvarios miškotvarkos sertifikatus išduodančios sertifikavimo įstaigos akredituojamos (pripažįstamos) pagal tą sertifikavimo sistemą.

Iš medvilnės pūkų pagaminta tirpioji plaušiena turi atitikti medvilnei taikomą 3.1 kriterijų (žaliavų šaltiniai ir atsekamumas).

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia visos (100 proc.) gaminyje naudojamos tirpiosios plaušienos tiekėjų atitikties deklaraciją, pagrįstą galiojančiu, nepriklausomai sertifikuotu kilmės patvirtinimo sertifikatu. FSC, PEFC arba lygiavertės sistemos pripažįstamos kaip nepriklausomos trečiosios šalies sertifikavimo sistemos.

Be to, pareiškėjas pateikia audituotus apskaitos dokumentus, įrodančius, kad bent 70 proc. žaliavų, naudojamų tirpiosios plaušienos gamybai, yra apibrėžiamos kaip sertifikuota medžiaga pagal galiojančias FSC, PEFC arba lygiavertės sistemas. Audituoti apskaitos dokumentai galioja visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį. Kompetentingos įstaigos dar kartą patikrina apskaitos dokumentus praėjus dvylikai mėnesių nuo ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo.

Jei dirbtinis celiuliozinis pluoštas naudojamas oru suformuotoje medžiagoje arba kitoje neaustinėje medžiagoje, tai oru suformuotos medžiagos arba kitos neaustinės medžiagos tiekėjas arba gamintojas skiria kreditus produkte naudojamai oru suformuotai medžiagai arba kitai neaustinei medžiagai ir pateikia sąskaitas faktūras, kad pagrįstų skirtų kreditų skaičių.

Dėl likusios žaliavos dalies turi būti pateiktas įrodymas, kad nesertifikuotos pirminės medžiagos dalis neviršija 30 proc. ir kad tai yra kontroliuojama medžiaga, kuriai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad medžiaga būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Jei pagal sertifikavimo sistemą konkrečiai nereikalaujama, kad visa pirminė medžiaga būtų gauta iš genetiškai nemodifikuotų rūšių augalų, pateikiami papildomi įrodymai, kad laikomasi šio reikalavimo.

2.2. Dirbtinių celiuliozinių pluoštų balinimas

Šis antrinis kriterijus nėra taikomas balintai TCF plaušienai – plaušienai, kurioje nėra jokio chloro.

Dirbtiniam celiulioziniam pluoštui gaminti naudojama plaušiena negali būti balinta naudojant dujinį elementinį chlorą (Cl₂).

Bendras AOX ir organinio chloro (OCl) kiekis neturi viršyti šių verčių:

- — 0,140 kg/OMT, matuojant plaušienos gamybos nuotekose (AOX); ir
- 150 ppm, matuojant pagamintame dirbtiniame celiulioziniame pluošte (OCl).

Vertinimas ir patikra

Gamintojas pateikia plaušienos tiekėjo deklaraciją, kad dujinio chloro nenaudota, ir bandymų ataskaitą (jei įmanoma), kuria įrodoma, kad AOX ir OCL ribinės vertės neviršijamos, ir kuri parengta taikant tinkamus bandymų metodus:

- AOX atveju – ISO 9562 arba jam lygiavertį EPA 1650C;
- OCl atveju – ISO 11480.

AOX matavimo periodiškumas nustatomas pagal puriajai plaušienai taikomą 1.2 kriterijų.

Jei pareiškėjas negali pateikti plaušienos gamybos nuotekose išmatuotos faktinės AOX lygio vertės, pateikiama atitinkama plaušienos gamintojo pasirašyta atitikties deklaracija pagal taikomą reikalavimą.

Jei pareiškėjas ECF plaušienos nenaudoja, pakanka atitinkamos deklaracijos.

2.3. Dirbtinių celiuliozinių pluoštų gamyba

a) Daugiau kaip 50 proc. tirpiosios plaušienos, naudojamos dirbtiniams celiulioziniam pluoštams gaminti, gaunama iš tirpiosios plaušienos gamyklų, kuriose panaudotų perdirbimo tirpalų vertė atgaunama šiais būdais:

- i) gamykloje gaminant elektros energiją ir (arba) garą arba
- ii) gaminant šalutinius cheminius produktus.

b) Viskozės ir modalinio pluošto gamybos procesuose turi būti neviršijamos toliau nurodytos į orą išmetamų ir į vandenį išleidžiamų sieros junginių ribinės vertės.

5 lentelė. Gaminant viskozės ir modalinius pluoštus išmetamų teršalų vertės

Pluošto rūšis	Į orą išmetamo sieros kiekio ribinė vertė (g/kg)	Į vandenį išliejamo cinko kiekio ribinė vertė (g/kg)	Į vandenį išliejamo ChDS kiekio ribinė vertė (g/kg)	Į vandenį išliejamo SO ₄ ²⁻ kiekio ribinė vertė (g/kg)
Kuokštelinis pluoštas	20	0,05	5	300
Gijinis pluoštas				
– skalbimas	40	0,10	5	200
partijomis	170	0,50	6	250

Pastaba. Ribinės vertės išreiškiamos metiniais vidurkiais. Visos vertės išreiškiamos g teršalų / kg produkto.

Vertinimas ir patikra

a) Pareiškėjas pateikia patvirtinamuosius dokumentus ir įrodymus, kad reikiama dalis tirpiosios plaušienos tiekėjų savo gamybos vietose turi įrengtą tinkamą energijos gamybos

arba šalutinių produktų atgavimo įrangą ir gamybos sistemas. Taip pat pateikiamas šių tirpiosios plaušienos tiekėjų sąrašas.

- b) Toliau pateikiami su bandymų metodais susiję reikalavimai.
- (i) Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymų ataskaitas, kuriais įrodoma atitiktis šiam kriterijui, ir kartu pateikia atitikties deklaraciją.
 - (ii) Į orą išmetamas sieros kiekis: naudokite metodus, apibrėžtus EN 14791, EPA Nr. 8, 15A, 16A arba 16B, arba DIN 38405-D27.
 - (iii) Į vandenį išliejamo cinko kiekis: naudokite metodus, apibrėžtus EN ISO 11885.
 - (iv) Į vandenį išliejamo ChDS kiekis: naudokite metodus, apibrėžtus ISO 6060, DIN ISO 15705, DIN 38409-01 arba DIN 38409-44.
 - (v) Į vandenį išliejamas SO_4^{2-} (sulfatų) kiekis: naudokite metodus, apibrėžtus EN ISO 22743.
 - (vi) Priimami bandymo metodai, kurių taikymo sritis ir reikalavimų standartai laikomi lygiaverčiais minėtiems nacionaliniams ir tarptautiniams standartams ir kurių lygiavertiškumą patvirtino nepriklausoma trečioji šalis.
 - (vii) Išsamiuose dokumentuose ir bandymų ataskaitose nurodomas S, Zn, ChDS ir SO_4^{2-} matavimo periodiškumas. Mažiausias ChDS, S, Zn ir SO_4^{2-} matavimo periodiškumas yra kas savaitę, papildomai atliekant visus teisės aktų reikalavimuose nustatytus matavimus.

3 kriterijus. Medvilnės ir kiti natūralūs celiulioziniai sėkliniai pluoštai

3.1. Medvilnės ir kitų natūralių celiuliozinių sėklinių pluoštų gavyba ir atsekamumas

Šis kriterijus taikomas medvilnės ir kitiems natūraliems celiulioziniais sėkliniams pluoštams, kurie sudaro ≥ 1 proc. galutinio produkto masės.

a) Visi medvilnės ir kiti natūralūs celiulioziniai sėkliniai pluoštai turi būti auginami pagal Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007⁹, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/848¹⁰ ir JAV nacionalinėje ekologinės gamybos programoje (NOP)¹¹ nustatytus reikalavimus arba laikantis lygiaverčių teisinių įpareigojimų, kuriuos yra nustatę Europos Sąjungos prekybos partneriai. Ekologiškos medvilnės kiekį gali sudaryti ekologiškai išauginta medvilnė ir pereinamojo laikotarpio ekologinė medvilnė.

b) Medvilnės ir kiti natūralūs celiulioziniai sėkliniai pluoštai, auginami pagal 3.1 kriterijaus a punktą ir naudojami sugeriamajam higienos gaminiui gaminti, turi būti atsekami.

Tamponų virvelėms šis reikalavimas netaikomas.

Vertinimas ir patikra

⁹ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

¹⁰ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007, PE/62/2017/REV/1 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1).

¹¹ Nacionalinė ekologinės gamybos programa, 2000 m. gruodžio 21 d. Žemės ūkio rinkodaros tarybos sprendimas, 65 FR 80547.

a) Nepriklausoma kontrolės įstaiga turi sertifikuoti, kad ekologiškas medvilnės ir (arba) kitų natūralių celiuliozinių sėklinių pluoštų kiekis pagamintas laikantis Reglamente (EB) Nr. 834/2007, Reglamente (ES) 2018/848 ir JAV Nacionalinėje ekologinės gamybos programoje nustatytų reikalavimų arba laikantis lygiaverčių teisinių įpareigojimų, kuriuos yra nustatę Europos Sąjungos prekybos partneriai. Su kiekviena kilmės šalimi susiję patikros duomenys teikiami kasmet.

b) Pareiškėjas kasmet turi įrodyti metinio medvilnės ir (arba) kitų natūralių celiuliozinių sėklinių pluoštų kiekio, įsigyto galutiniam(s) produktui (-ams) gaminti, ir kiekvienos produktų linijos atitikimą reikalavimui dėl medžiagos kiekio. Pateikiami sandorių įrašai arba sąskaitos faktūros, kuriose nurodytas medvilnės ir (arba) kitų natūralių celiuliozinių sėklinių pluoštų kiekis, kasmet įsigijamas iš ūkininkų ar gamintojų grupių, ir bendras sertifikuotų gniutulų svoris.

3.2. Medvilnės ir kitų natūralių celiuliozinių sėklinių pluoštų balinimas

Medvilnės ir kiti natūralūs celiulioziniai sėkliniai pluoštai balinami tik naudojant visišku chloro nenaudojimu grindžiamas technologijas (TCF).

Šis antrinis kriterijus netaikomas medvilnės pūkams, kurie naudojami tirpiajai plaušienai gaminti.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia medvilnės ir (arba) kitų natūralių celiuliozinių sėklinių pluoštų tiekėjo deklaraciją, kad naudojamos visišku chloro nenaudojimu grindžiamos technologijos.

4 kriterijus. Sintetinių polimerų ir plastikinių medžiagų gamyba

Šis kriterijus taikomas kiekvienam sintetiniam polimerui ir plastikinei medžiagai, kuri sudaro ≥ 5 proc. galutinio produkto ir (arba) pakuotės masės.

Galutiniame produkte naudojamus sintetinius polimerus ir plastikines medžiagas gaminančiuose gamybos įrenginiuose turi būti įdiegtos toliau nurodytos sistemos.

a) Vandens taupymo sistema. Vandens tvarkymo sistema turi būti patvirtinta dokumentais arba aprašyta, pateikiant informaciją bent apie šiuos aspektus: vandens srautų stebėjimą; vandens cirkuliacijos uždaroje sistemoje įrodymą; nuolatinio tobulinimo tikslus ir su susidarančių nuotekų kiekio mažinimu ir optimizavimo tempu susijusius tikslus (jei aktualu, t. y. jei įrenginyje naudojamas vanduo).

b) Integruotas atliekų tvarkymas, t. y. planas, kuriuo siekiama teikti pirmenybę kitoms visų gamybos įrenginiuose susidarančių atliekų apdorojimo galimybėms nei šalinimas ir laikytis atliekų hierarchijos, susijusios su atliekų prevencija, pakartotiniu naudojimu, grąžinamuoju perdirbimu, atgavimu ir galutiniu šalinimu. Vandens

tvarkymo sistema turi būti patvirtinta dokumentais arba aprašyta, pateikiant informaciją bent apie šiuos aspektus: skirtingų atliekų frakcijų atskyrimą; bendrame nepavojingų atliekų sraute esančių perdirbamųjų medžiagų tvarkymą, rinkimą, atskyrimą ir naudojimą; medžiagų atgavimą kitoms reikmėms; pavojingų atliekų tvarkymą, rinkimą, atskyrimą ir šalinimą, kaip nustatyta atitinkamų vietos ir nacionalinių reguliavimo institucijų; nuolatinio tobulinimo tikslus ir su atliekų prevencija, pakartotiniu naudojimu, grąžinamuoju perdirbimu ir susidarančių atliekų frakcijų, kurių negalima išvengti, atgavimu (įskaitant energijos atgavimą) susijusius tikslus.

- c) Energijos vartojimo efektyvumo ir energijos valdymo optimizavimo sistema. Energijos valdymo sistema skirta visiems energiją vartojantiems įrenginiams, įskaitant mašinas, apšvietimą, oro kondicionavimą ir aušinimą. Energijos valdymo sistemą sudaro energijos naudojimo efektyvumo didinimo priemonės ir informacija apie bent šiuos aspektus: energijos duomenų rinkimo plano sudarymą ir įgyvendinimą, siekiant nustatyti pagrindinius energijos duomenis; energijos sąnaudų analizę, apimančią energiją naudojančių sistemų, procesų ir įrenginių sąrašą; efektyvesnio energijos naudojimo priemonių nustatymą; nuolatinio gerinimo tikslus ir uždavinius, susijusius su energijos sąnaudų mažinimu.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia galutiniam produkte ir (arba) pakuotėje naudojamų sintetinių polimerų ir plastikinių medžiagų tiekėjų deklaraciją dėl atitikties kriterijui. Kartu su deklaracija pateikiama ataskaita, kurioje išsamiai aprašyta tiekėjų nustatyta tvarka, taikoma kiekvienoje gamybos vietoje, kad būtų įvykdytas šis reikalavimas pagal tokius vandens, atliekų ir energetikos planams taikomus standartus kaip ISO 14001 ir (arba) ISO 50001.

Jei atliekos tvarkomos kitur, subrangovas taip pat pateikia atitikties šiam kriterijui patvirtinimą.

Pareiškėjai, užsiregistravę ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ir (arba) sertifikuoti pagal ISO 14001, ISO 50001, EN 16247 ar lygiavertį standartą ir (arba) sistemą, laikomi įvykdžiusiais šiuos reikalavimus, jeigu:

- a) į bendrovės EMAS aplinkosaugos ataskaitą įtraukti gamybos vietos (-ų) vandens, atliekų ir energijos valdymo planai; arba
- b) į gamybos vietos (-ų) vandens, atliekų ir energijos valdymo planus deramai atsižvelgta ISO 14001, ISO 50001, EN 16247 arba lygiaverčiuose standartuose ir (arba) sistemose.

5 kriterijus. Biožaliavinio plastiko medžiagos

Šis kriterijus taikomas tik galutiniam produktui, atskiriems komponentams ir (arba) pakuotei, kurioje yra > 1 proc. biožaliavinio plastiko medžiagos masės.

Pareiškėjas gali savanoriškai iš biologinių žaliavų išgauti tam tikrą procentinę visų sintetinių polimerų ir plastikinių medžiagų dalį, palyginti su bendru galutiniame produkte, atskiruose komponentuose ir (arba) pakuotėje esančių polimerų (įskaitant superabsorbentinius polimerus (SAP)) svoriu. Žaliavos pasirenkamos atsižvelgiant į žiedinės ekonomikos principus, pavyzdžiui, gamintojai turėtų teikti pirmenybę žaliavoms iš organinių atliekų ir šalutinių produktų¹².

Tokiu atveju taikomos toliau nurodytos taisyklės.

a) Biologinių žaliavų, naudojamų biožaliavinio plastiko gamybai galutiniame produkte, atskiruose komponentuose ir (arba) pakuotėje, geresnės aplinkosauginės savybės įrodomos laikantis naujausių taikomų metodikų, kuriomis vertinamas biožaliavinių plastikų poveikis, palyginti su iškastiniu kuru pagrįstų plastikų poveikiu¹³.

b) Biologinės žaliavos, naudojamos biožaliavinio plastiko gamybai galutiniame produkte, atskiruose komponentuose ir (arba) pakuotėje, turi turėti kilmės patvirtinimo sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, kurią oficialiai pripažįsta Europos Komisija¹⁴.

Galutinis produktas, atskiri komponentai ir (arba) pakuotė gali būti savanoriškai paženklinami kaip savo sudėtyje turintys biožaliavinio plastiko. Tokiu atveju pateikiamas toks teiginys: „x proc. produkto [atskirų komponentų ir (arba) pakuotės] sudėtyje esančio plastiko yra biožaliavinis plastikas“ (kur $x > 1$ ir x yra tiksli ir išmatuojama biožaliavinio plastiko kiekio dalis produkte [atskiruose komponentuose ir (arba) pakuotėje]). Draudžiama naudoti tokius bendro pobūdžio teiginius kaip „bioplastikas“, „biožaliavinis“, „augalinis“, „natūralus“ ir pan.

Vertinimas ir patikra

a) Siekdamas įrodyti, kad produkte, atskiruose komponentuose ir (arba) pakuotėje naudojamų biožaliavinio plastiko žaliavų aplinkosauginės savybės yra geresnės, pareiškėjas pateikia nepriklausomą trečiosios šalies sertifikatą, kuriame nurodoma šiuo metu prieinama metodika¹⁵.

b) Pareiškėjas pateikia visų produkte, atskiruose komponentuose ir (arba) pakuotėje naudojamų biožaliavinio plastiko žaliavų tiekėjų atitikties deklaraciją, pagrįstą

¹² Pagal Europos Komisijos komunikatą „ES biologinių, biologiškai skaidžių ir kompostuojamų plastikų politikos sistema“. Pateikiama tinklalapyje: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0682&qid=1680246180511>.

¹³ Naujausios metodikos yra Komisijos Jungtinio tyrimų centro sukurta sistema, vadinama plastikų gyvavimo ciklo analizės metodu, pateikiama tinklalapyje <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC125046>, arba 2022 m. gruodžio 8 d. Komisijos rekomendacija dėl Europos saugiai ir tvariai sukurtų cheminių ir kitų medžiagų vertinimo sistemos sukūrimo, pateikiama tinklalapyje <https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2022-12/Commission%20recommendation%20-%20establishing%20a%20European%20assessment%20framework%20for%20safe%20and%20sustainable%20by%20design.PDF>.

¹⁴ Laikantis su biologinių žaliavų gavimu susijusių tvarumo reikalavimų pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos peržiūrą (RED III). Europos Komisija oficialiai pripažįsta šias sertifikavimo sistemas: https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes_en.

¹⁵ Šiuo metu prieinama metodika, kaip paaiškinta pirmiau.

nepriklausomai sertifikuotu kilmės patvirtinimo sertifikatu. Kilmės patvirtinimo sertifikatai galioja visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį. Kompetentingos įstaigos dar kartą patikrina sertifikatus praėjus dvylikai mėnesių nuo ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo.

Jei taikytina, pareiškėjas pateikia prekinės pakuotės didelės raiškos nuotrauką, kurioje aiškiai matoma biožaliavinio plastiko teiginio informacija. Produkte, atskirame komponente ir (arba) pakuotėje esančių sintetinių polimerų ir plastiko medžiagų sudėtyje esančiam biogeninės anglies kiekiui nustatyti naudojami radioaktyviosios anglies metodais pagrįsti standartai, tokie kaip EN 16640 arba EN 16785 arba ASTM D 6866-12. Kai radioaktyviosios anglies metodų naudoti negalima, leidžiama naudoti masės balanso metodą, jei sutartais standartais užtikrinamas ir palaikomas aukštas skaidrumo ir atskaitomybės lygis.

Kad būtų galima atsekti biožaliavinio plastiko žaliavas, negalima naudoti pagal prekybos sertifikatais sistemą įsigytųjų sertifikatų. Biožaliavinio plastiko žaliavų įsigijimo įrodymai grindžiami procesais pagal atskyrimo arba masės balanso sistemas.

Jei pagal sertifikavimo sistemą konkrečiai nereikalaujama, kad visa pirminė medžiaga būtų gauta iš genetiškai nemodifikuotų rūšių augalų, pateikiami papildomi įrodymai, kad laikomasi šio reikalavimo.

6 kriterijus. Medžiagų naudojimo efektyvumas galutinio produkto gamyboje

Šio kriterijaus reikalavimai turi būti taikomi galutinio produkto surinkimo vietai.

Produktų gamybos ir pakavimo metu susidarančių atliekų, išsiunčiamų į sąvartynus arba sudeginamų neatgaunant energijos, kiekis negali viršyti:

- a) tamponų atveju – 8 proc. galutinio produkto masės,
- b) visų kitų produktų atveju – 4 proc. galutinio produkto masės.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas turi patvirtinti atitiktį pirmiau nurodytiems reikalavimams.

Pareiškėjas pateikia atliekų, kurios nebuvo pakartotinai panaudotos per gamybos procesą arba paverstos medžiagomis ir (arba) energija, kiekio įrodymus.

Pareiškėjas pateikia visus šiuos duomenis:

- a) produkto ir pakuotės svorį,
- b) visus gamybos metu susidarančius atliekų srautus,
- c) atitinkamą atgautų ir į sąvartynus išsiunčiamų arba sudeginamų atliekų dalies apdorojimą.

I sąvartynus išsiunčiamų arba sudeginamų neatgaunant energijos atliekų kiekis apskaičiuojamas kaip susidarančių atliekų kiekio ir atgautų (pakartotinai panaudotų, perdirbtų ir kt.) atliekų kiekio skirtumas.

7 kriterijus. Draudžiamos ir ribojamos medžiagos

7.1. Apribojimai dėl cheminių medžiagų, klasifikuojamų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniam produktui ir jo komponentams.

Jeigu 8 lentelėje nurodyta kitaip, galutiniame produkte ir jo komponentuose negali būti sudedamųjų medžiagų (atskirų ar mišiniuose), kurios pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 priskiriamos bet kuriai pavojingumo klasei, kategorijoms ir susijusiems pavojingumo frazių kodams, nurodytiems 6 lentelėje.

6 lentelė. Draudžiamos pavojingumo klasės, kategorijos ir susiję pavojingumo frazių kodai

Kancerogeniškumas, mutageniškumas arba toksiškumas reprodukcijai	
1A ir 1B kategorijos	2 kategorija
H340 Gali sukelti genetinius defektus	H341 Įtariama, kad gali sukelti genetinius defektus
H350 Gali sukelti vėžį	H351 Įtariama, kad sukelia vėžį
H350i Gali sukelti vėžį įkvėpus	–
H360F Gali pakenkti vaisingumui	H361f Įtariama, kad kenkia vaisingumui
H360D Gali pakenkti negimusiam kūdikiui	H361d Įtariama, kad kenkia negimusiam kūdikiui
H360FD Gali pakenkti vaisingumui Gali pakenkti negimusiam kūdikiui	H361fd Įtariama, kad kenkia vaisingumui Įtariama, kad kenkia negimusiam kūdikiui
H360Fd Gali pakenkti vaisingumui Įtariama, kad kenkia negimusiam kūdikiui	H362 Gali pakenkti žindomam vaikui
H360Df Gali pakenkti negimusiam kūdikiui Įtariama, kad kenkia vaisingumui	
Ūmus toksiškumas	
1 ir 2 kategorijos	3 kategorija
H300 Mirtina prarijus	H301 Toksiška prarijus
H310 Mirtina susilietus su oda	H311 Toksiška susilietus su oda
H330 Mirtina įkvėpus	H331 Toksiška įkvėpus
H304 Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį	EUH070 Toksiška patekus į akis
Specifinis toksiškumas konkrečiam organui	
1 kategorija	2 kategorija
H370 Kenkia organams	H371 Gali pakenkti organams
H372 Kenkia organams, jeigu medžiaga veikia	H373 Gali pakenkti organams, jeigu

ilgai arba kartotinai	medžiaga veikia ilgai arba kartotinai
Kvėpavimo takų ir odos jautrinimas	
1A kategorija	1B kategorija
H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją	H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją
H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą	H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą
Endokrininę sistemą ardančios medžiagos, turinčios neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai	
1 kategorija	2 kategorija
EUH380: Gali ardyti žmonių endokrininę sistemą	EUH381: Įtariama, kad ardo žmonių endokrininę sistemą
EUH430: Būdama aplinkoje gali ardyti endokrininę sistemą	EUH431: Įtariama, kad būdama aplinkoje ardo endokrininę sistemą
Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška	
PBT	vPvB
EUH440: Kaupiasi aplinkoje ir gyvuose organizmuose, įskaitant žmones	EUH441: Gausiai kaupiasi aplinkoje ir gyvuose organizmuose, įskaitant žmones
Patvari, mobili ir toksiška	
PMT	vPvM
EUH450: Gali sukelti ilgalaikę ir pasklidą vandens išteklių taršą	EUH451: Gali sukelti labai ilgalaikę ir pasklidą vandens išteklių taršą

Be to, galutiniame produkte ir jo komponentuose negali būti sudedamųjų medžiagų (atskirų ar mišinių), kurių koncentracijos yra didesnės nei 0,010 proc. (masės) ir kurios pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 priskiriamos bet kuriai pavojingumo klasei, kategorijoms ir susijusiems pavojingumo frazių kodams, nurodytiems 7 lentelėje, jeigu 8 lentelėje nėra nurodyta kitaip.

7 lentelė. Ribojamos pavojingumo klasės, kategorijos ir susiję pavojingumo frazių kodai

Pavojingumas vandens aplinkai	
1 ir 2 kategorijos	3 ir 4 kategorijos
H400 Labai toksiška vandens organizmams	H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus
H410 Labai toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	H413 Gali sukelti ilgalaikį kenksmingą poveikį vandens organizmams
H411 Toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	
Pavojingumas ozono sluoksniui	
H420 Kenkia visuomenės sveikatai ir aplinkai, nes naikina ozono sluoksnį viršutinėje atmosferoje	

8 lentelė. Cheminėms medžiagoms, turinčioms suderintą klasifikaciją pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, taikomų apribojimų išimtys

Medžiagos tipas	Pavojingumo klasė, kategorija ir pavojingumo frazės kodas, dėl kurių taikoma išimtis	Išimties taikymo sąlygos
2-metil-2H-izotiazol-3-onas (MIT)	H400, H314, H301, H311, H318, H410, H330 ir H317	Tik vandenyje tirpiuose dažuose ir mažesne nei 15 ppm dažuose (iki dažymo) bei mažesne nei 0,1 ppm koncentracija galutiniame produkte. Dažas turi atitikti 7.3.4. antrinį kriterijų.
Dipropilenglikolio dibenzoatas	H412	Tik karšto lydymo klijuose, kurie naudojami drėgmei nurodyti
Cheminės medžiagos ir mišiniai, turintys suderintą klasifikaciją H304	H304	Medžiagos, kurių klampumas mažesnis nei 20,5 cSt 40 °C temperatūroje
Titano dioksidas (nanoforma)	H351	Tik kai naudojamas kaip pigmentas. Negali būti naudojamas miltelių ar aerosolio pavidalu.

Pavojingumo frazių kodai paprastai taikomi cheminėms medžiagoms. Tačiau, jei informacijos apie chemines medžiagas gauti negalima, taikomos mišinių klasifikavimo taisyklės.

Pirmiau nurodytas reikalavimas netaikomas cheminių medžiagų arba mišinių, kurie yra chemiškai modifikuoti gamybos metu taip, kad nebekelia jokio pavojaus, kuris jiems priskirtas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, naudojimui.

Šis kriterijus netaikomas:

- medžiagoms, nepatenkančioms į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 taikymo sritį, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 2 dalyje;
- medžiagoms, kurioms taikomas Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 2 straipsnio 7 dalies b punktas, kuriame nustatytos registracijos, su tolesniais naudotojais susijusių ir vertinimo reikalavimų išimtys medžiagoms, kurios įtrauktos į to reglamento V priedą.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą deklaraciją dėl atitikties 7.1. antriniam kriterijui, taip pat atitinkamas komponentų gamintojų deklaracijas, visų naudojamų cheminių medžiagų sąrašą, jų saugos duomenų lapą arba cheminių medžiagų tiekėjų deklaraciją ir visas atitinkamas deklaracijas, įrodančias atitiktį reikalavimams.

Ribojamų medžiagų ir neišvengiamų ribotos klasifikacijos priemaišų atveju naudojama ribojamos medžiagos arba priemaišos koncentracija ir 100 proc. išlaikymo koeficiento prielaida siekiant apskaičiuoti galutiniame produkte likusių ribojamų medžiagų arba priemaišų kiekį. Cheminiame produkte priemaišų gali būti iki 0,0100 proc. masės, išskyrus atvejus, kai tai papildomai ribojama pagal 7.3.8. kriterijų. Kai žinoma, kad medžiagos išsiskiria arba skyla iš sudedamųjų medžiagų, jos laikomos sudedamosiomis medžiagomis, o ne priemaišomis.

Turi būti pateikiami bet kokio nukrypimo nuo 100 proc. išlaikymo koeficiento (pvz., tirpiklio garavimas) arba ribojamos priemaišos cheminio pakitimo pagrindimai.

Cheminių medžiagų, kurioms 7.1. antrinis kriterijus netaikomas (žr. Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 IV ir V priedus), atitikčiai įrodyti pakanka tai paliudijančios pareiškėjo deklaracijos.

Kadangi keliems produktams arba potencialiems produktams, kuriems naudojamos tos pačios proceso cheminės medžiagos, gali būti taikoma viena ES ekologinio ženklo licencija, reikia pateikti tik kiekvieno mažiausiai atitinkančio produkto arba komponento, kuriam taikoma licencija, priemaišų skaičiavimus (pvz., daugiausiai dažytos sudedamosios dalies, kai tikrinami ribojamų klasifikacijų dažai).

Pirmiau nurodytą įrodymą tiesiogiai kompetentingoms įstaigoms gali pateikti ir bet kuris pareiškėjo tiekimo grandinės tiekėjas.

7.2. Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos (SVHC)

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniam produktui ir jo komponentams.

Galutiniame produkte ir jo komponentuose negali būti sudedamųjų medžiagų (atskirų ar mišiniuose), atitinkančių Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytus kriterijus, nustatytų pagal to Reglamento 59 straipsnyje aprašytą procedūrą ir įtrauktų į autorizuotinių labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kandidatinių sąrašą.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą deklaraciją, kad galutiniame produkte ir jo komponentuose nėra jokių SVHC. Deklaracija pagrindžiama visų tiekiamų cheminių medžiagų ir medžiagų, naudojamų galutiniam produktui ir jo komponentams gaminti, saugos duomenų lapais.

Cheminių medžiagų, laikomų SVHC ir įtrauktų į kandidatinių sąrašą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnį, sąrašas pateikiamas tinklalapyje

<https://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>.

Remiamasi paraiškos dėl ES ekologinio ženklo pateikimo dieną galiojančiu sąrašu.

Neišvengiamų priemaišų, nustatytų kaip SVHC, atveju naudojama priemaišos koncentracija ir 100 proc. išlaikymo koeficiento prielaida siekiant apskaičiuoti galutiniame produkte likusių

SVHC priemaišų kiekį. Cheminiame produkte priemaišų gali būti iki 0,0100 proc. masės, išskyrus atvejus, kai tai papildomai ribojama pagal 7.3.8. kriterijų. Kai žinoma, kad medžiagos išsiskiria arba skyla iš sudedamųjų medžiagų, jos laikomos sudedamosiomis medžiagomis, o ne priemaišomis.

Turi būti pateikiami bet kokio nukrypimo nuo 100 proc. išlaikymo koeficiento (pvz., tirpiklio garavimas) arba SVHC priemaišos cheminio pakitimo pagrindimai.

7.3. Kiti specialūs apribojimai

7.3.1 Konkrečios draudžiamos cheminės medžiagos

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniam produktui ir jo komponentams.

Į cheminį produktą, naudojamą galutiniame produkte, ar jo komponentus negalima dėti šių medžiagų (atskirų arba mišiniuose):

- (a) 5-chlor-2-metil-4-izotiazolin-3-ono (CMIT);
- (b) akrilamido superabsorbiniuose polimeruose;
- (c) alkilfenoletoksilatų (APEO) ir kitų alkilfenolio darinių [1]. Steriškai slopinamų fenolinių antioksidantų, kurių molekulinė masė (MW) > 600 g/molyje;
- (d) antibakterinių medžiagų (pvz., nanosidabro ir triklozano);
- (e) formaldehido ir formaldehidą išskiriančių medžiagų [2];
- (f) nitromuskusų ir policiklinių muskusų;
- (g) organotinių junginių, naudojamų kaip katalizatoriai gaminant silikoną;
- (h) parabenų;
- (i) ftalatų [3];
- (j) endokrininės sistemos ardymo savybių turinčių medžiagų;
- (k) medžiagų, laikomų galimomis endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, įtrauktomis į 1 arba 2 kategoriją ES prioritetiniame medžiagų, kurios turi būti toliau tiriamos dėl endokrininę sistemą ardančio poveikio, sąraše.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties antriniam kriterijui deklaraciją kartu su tiekėjų deklaracijomis, jei aktualu. Šio antrinio kriterijaus apraše nurodytos medžiagos leidžiamos tik kaip priemaišos ir mažesnėmis nei 0,0100 proc. cheminio produkto masės koncentracijomis, išskyrus atvejus, kai pagal 7.3.8. kriterijų taikomi papildomi apribojimai. Kai žinoma, kad medžiagos išsiskiria arba skyla iš sudedamųjų medžiagų, jos laikomos sudedamosiomis medžiagomis, o ne priemaišomis.

[Pastabos:

[1] Cheminių medžiagų, kurias apima pavadinimas „alkilfenolis“ pagal <https://echa.europa.eu/es/advanced-search-for-chemicals>

[2] Formaldehido ir formaldehidą išskiriančių medžiagų naudojimas klijuose reglamentuojamas pagal 7.3.5. antrinį kriterijų.

[3] DINP gali būti leidžiama naudoti formulėse su klijais ne didesne koncentracija nei 0,010 proc. klijų formulės masės.]

7.3.2. Kvapiosios medžiagos

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniam produktui, jo komponentams, atskiriems komponentams ir pakuotei.

I galutinį produktą, jo komponentus, atskirus komponentus ir pakuotę negalima dėti kvapiųjų medžiagų.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas turi pateikti pasirašytą deklaraciją dėl atitikties antriniam kriterijui.

7.3.3. Losjonai

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniam produktui ir jo komponentams.

Losjonų negalima naudoti nei gaminyje, nei jo komponentuose.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas turi pateikti pasirašytą deklaraciją dėl atitikties pirmiau nurodytam antriniam kriterijui.

7.3.4. Dažai ir dažikliai

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniam produktui ir jo komponentams. Šis reikalavimas netaikomas atskiriems komponentams, prekei pakuotei ir informaciniais lapams.

- a) Galutinis produktas ir jo komponentai neturi būti dažomi ar ant jų neturi būti spausdinama.
- b) Šiems komponentams taikoma išimtis ir jie gali būti dažomi ar ant jų gali būti spausdinama:
 - (i) tamponų virvelės;
 - (ii) uždarymo sistemos;
 - (iii) medžiagos, tiesiogiai nesiliečiančios su oda, jeigu dažikliai arba dažai atlieka specialias funkcijas (pvz., gaminys mažiau persišviečia per baltus ar šviesius drabužius, parodoma, kur prilipinti lipniąsias juosteles, rodomas šlapumas, nurodoma galinė gaminio dalis) arba skirti dekoratyviniams tikslams.

Šiais atvejais stibio, arseno, bario, kadmio, chromo, švino, gyvsidabrio, seleno, pirminių aromatinių aminių ir polichlorintojo bifenilo, esančių kaip priemaišos dažuose ir dažikliuose, kiekis turi nesiekti Europos Tarybos rezoliucijoje AP(89)1 dėl dažiklių naudojimo su maistu besiliečiančiose plastikinėse medžiagose¹⁶ nustatytų ribų.

Be to, naudojami dažikliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) jei naudojami plastikinėse medžiagose – BfR rekomendacijas IX. *Dažikliai gaminiuose naudojamiems plastikams ir kitiems polimerams*¹⁷ arba Šveicarijos potvarkio 817.023.21 2 priedą¹⁸ ir 10 priedą¹⁹,
- b) jei naudojami celiuliozės medžiagose – BfR rekomendaciją XXXVI. *Sąlyčiui su maistu skirtas popierius ir kartonas*²⁰.

Be to, naudojami dažikliai ir dažai turi atitikti 7.1. ir 7.2. antrinius kriterijus.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties pirmiau nurodytam antriniam kriterijui deklaraciją kartu su tiekėjų deklaracijomis, jei aktualu.

Jei naudojami dažai ir (arba) dažikliai, jų naudojimas pagrindžiamas nurodant konkrečią jų funkciją ir pateikiami dokumentai, kuriais užtikrinama, kad dažiklio ar dažo sudėtyje esančios priemaišos atitinka Europos Tarybos rezoliuciją AP(89)1 ir kad naudoti dažai ir dažikliai leidžiami pagal BfR rekomendacijas IX. *Dažikliai gaminiuose naudojamiems plastikams ir kitiems polimerams*, Šveicarijos potvarkio 817.023.21 2 priedą ir 10 priedą arba BfR rekomendaciją XXXVI. *Sąlyčiui su maistu skirtas popierius ir kartonas*.

7.3.5. Kiti klijams taikomi apribojimai

Laisvojo formaldehido kiekis sukietėjusiuose klijuose turi neviršyti 10 ppm. Formaldehido, susidariusio klijų gamybos metu, ribinis kiekis yra 250 ppm, matuojant ką tik pagamintuose dispersiniuose klijuose. Šis reikalavimas netaikomas lydomiesiems klijams.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties pirmiau nurodytam antriniam kriterijui deklaraciją kartu su tiekėjų deklaracijomis, jei aktualu, ir visų medžiagų / mišinių saugos duomenų lapus (SDL) bei jų koncentraciją klijuose.

Pareiškėjas taip pat pateikia formaldehido kiekio bandymo rezultatus pagal bandymo metodą ISO 14184-1:2011 arba lygiavertį metodą.

¹⁶ Europos Taryba, Ministrų Komitetas, Rezoliucija AP(89)1 dėl dažiklių naudojimo su maistu besiliečiančiose plastikinėse medžiagose. Pateikta tinklalapyje <https://rm.coe.int/16804f8648>.

¹⁷ <https://www.bfr.bund.de/cm/349/IX-Colorants-for-Plastics-and-other-Polymers-Used-in-Commodities.pdf>.

¹⁸ https://www.blv.admin.ch/dam/blv/fr/dokumente/lebensmittel-und-ernaehrung/rechts-und-vollzugsgrundlagen/lebensmittelrecht2017/anhang2-verordnung-materialien-kontakt-lm-gg.pdf.download.pdf/Annexe_2.pdf.

¹⁹ <https://www.blv.admin.ch/dam/blv/en/dokumente/lebensmittel-und-ernaehrung/rechts-und-vollzugsgrundlagen/lebensmittelrecht2017/anhang10-verordnung-materialien-kontakt-lm-gg.pdf.download.pdf/Annex-10-ordinance-fdha-materials-and-articles-intended-to-come-into-contact-with-food-stuffs.pdf>.

²⁰ <https://www.dssmith.com/contentassets/1bbf9877253f458aa0eed26b76f2d705/360-english.pdf>.

7.3.6. Superabsorbciniai polimerai (SAP)

Gaminyje naudojamiems superabsorbciniams polimerams taikomi tokie reikalavimai:

- a) jų sudėtyje turi būti ne daugiau kaip 1 000 ppm liekamųjų monomerų [4], kuriems priskiriamos pavojingumo frazės, nurodytos 7.1. antriniame kriterijuje. Natrio poliakrilato atveju ši riba taikoma nesuragavusios akrilo rūgšties ir skersinius ryšius sudarančių medžiagų sumai;
- b) jų sudėtyje turi būti ne daugiau kaip 10 proc. (matuojant pagal masę) vandenyje tirpių ekstraktų [5] ir jie turi atitikti 7.1., 7.2. ir 7.3.a antrinius kriterijus. Natrio poliakrilato atveju tai akrilo rūgšties monomerai ir oligomerai, kurių molekulinė masė mažesnė nei superabsorbcinių polimerų pagal ISO 17190;
- c) Superabsorbciniuose polimeruose neturi būti akrilamido.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties šiam antriniam kriterijui deklaraciją kartu su tiekėjų deklaracijomis, jei aktualu, ir visų medžiagų / mišinių saugos duomenų lapus (SDL) bei jų koncentraciją galutiniame produkte.

Be to, pareiškėjas taip pat pateikia tiekėjo deklaraciją, kurioje nurodoma produkte naudojamo (-ų) superabsorbcinio (-ių) polimero (-ų) sudėtis ir vandenyje tirpių ekstraktų kiekis superabsorbciniame (-iuose) polimere (-uose). Kartu su deklaracija pateikiami saugos duomenų lapai arba bandymų rezultatai, kuriuose nurodoma SAP sudėtyje esantys liekamieji monomerai ir jų kiekis. Rekomenduojami bandymų metodai – ISO 17190 ir WSP 210. Bandomi liekamųjų monomerų ir tirpių ekstraktų kiekiai yra tam tikrą laikotarpį pakartotinai atliekamų matavimų vidurkiai. Aprašomi naudojami metodai ir matavimo periodiškumas analizei atlikti, įskaitant analizei naudojamų laboratorijų informaciją.

[Pastabos:

[4] Liekamieji monomerai – nesuragavusios akrilo rūgšties ir skersinius ryšius sudarančių medžiagų suma.

[5] Vandenyje tirpūs ekstraktai SAP – akrilo rūgšties monomerai ir oligomerai, kurių molekulinė masė mažesnė nei SAP, ir druskos.]

7.3.7. Silikonas

Šis antrinis kriterijus taikomas atklijuojamai juostelei.

- a) Negalima naudoti tirpiklinio silikono dangų.
- b) Silikono mišinyje [6] negali būti oktametilciklotetrasiloksano D4 (CAS 556-67-2), dekametilciklopentasiloksano D5 (CAS 541-02-6) ir dodekametilcikloheksasiloksano D6 (CAS 540-97-6) didesnėmis nei 800 ppm (0,08 proc. masės) koncentracijomis. 800 ppm riba taikoma kiekvienai medžiagai atskirai.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam antriniam kriterijui deklaraciją, kurią pasirašo atklijuojamos juostelės gamintojas, taip pat pateikia saugos duomenų lapus.

[Pastaba.

[6] Silikono mišinys čia yra skystas mišinys, sudarytas iš dviejų ar daugiau silikono žaliavų, naudojamas kaip danga ant apsauginio popieriaus arba apsauginės plėvelės, naudojamos kai kurių moteriškų higienos gaminių (pvz., įklotų ir higieninių rankšluosčių) atklijuojamoje juostelėje arba sauskelnių juostelėse.]

7.3.8. Kitos susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos

Šis antrinis kriterijus taikomas galutiniame produkte esančioms priemonėms.

Galutiniame produkte negali būti toliau nurodytų cheminių medžiagų didesne koncentracija nei nurodyta 9 lentelėje.

9 lentelė. Ribojamų cheminių medžiagų sąrašas

Medžiagos	Apribojimai
Formaldehidai	< 16 ppm
Dibenzo-p-dioksinais (PCDD): 2,3,7,8-TCDD; 1,2,3,7,8-PeCDD; 1,2,3,4,7,8-HxCDD; 1,2,3,6,7,8-HxCDD; 1,2,3,7,8,9-HxCDD; 1,2,3,4,6,7,8-HpCDD; OCDD	aptiktų PCDD, PCDF ir DLPCB giminingų junginių TEQ suma < 2 ng/kg
Dibenzofuranai (PCDF): 2,3,7,8-TCDF; 1,2,3,7,8-PeCDF; 2,3,4,7,8-PeCDF; 1,2,3,4,7,8-HxCDF; 1,2,3,6,7,8-HxCDF; 1,2,3,7,8,9-HxCDF; 2,3,4,6,7,8-HxCDF; 1,2,3,4,6,7,8-HpCDF; 1,2,3,4,7,8,9-HpCDF; OCDF	
DLPCB: PCB 77; PCB 81; PCB 126; PCB 169; PCB 105; PCB 114; PCB 118; PCB 123; PCB 156; PCB 157; PCB 167; PCB 189	
PAA	
Benzo[a]antracenas; benzo[a]pirenas; benzo[e]pirenas; chrizenas; benzo[b]fluorantenas; benzo[k]fluorantenas; dibenzo[a,h]antracenas; benzo[j]fluorantenas; benz[g,h,i]perilenas; indeno[1,2,3,cd]pirenas; fenantrenas; pirenas; antracenas; fluorantenas; naftalenas	Kiekvienas PAA < 0,2 mg/kg PAA suma < 1 mg/kg
Fenoliai	
Bisfenolis A	< 0,02 proc.
Nonilfenolio dietoksilatas	< 10 mg/kg
Nonifenolis	< 10 mg/kg
Ftalatai	
DINP, DEHP, DNOP, DIDP, BBP, DBP, DiBP, DIHP, BMEP, DPP/DIPP, DnPP, DnHP, DMP, DHNUP, DCHP, DHxP, DIHxP, DIOP, DPrP, DNP, 1,2-benzendikarboksirūgštis, di-C6-10 alkilo esteriai, 1,2-benzendikarboksirūgštis, mišrūs	kiekvienas < 0,01 proc.

decilo ir heksilo bei ocilo diesteriai	
Pesticidai	
Glifosatas	< 0,5 mg/kg
AMPA	< 0,5 mg/kg
Chintozenas	< 0,5 mg/kg
Heksachlorbenzenas	< 0,5 mg/kg
Organotiniai	
Tributilalavas	< 2 ppb
Kiti organotiniai: Monobutilalavas; dibutilalavas; trifenilalavas; dioktilalavas; monooktilalavas	Kiekvienas organotinas < 10 ppb
Sunkieji metalai	
Stibis	< 30 mg/kg
Kadmis	< 0,1 mg/kg
Chromas	< 1 mg/kg
Švinas	< 0,2 mg/kg
Gyvsidabris	< 0,02 mg/kg

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties pirmiau nurodytam antriniam kriterijui deklaraciją kartu su tiekėjų deklaracijomis, jei aktualu.

Be to, pareiškėjas pateikia su galutiniu produktu atliktų analizių rezultatus. Bandymai atliekami su reprezentatyviu gaminiu. Jei gaminami identiški gaminiai (pvz., skirtingų dydžių higienos gaminiai), pakanka atlikti vieno iš gaminio dydžių bandymus. Arba galima atskirai atlikti kiekvienos medžiagos, sudarančios galutinį (reprezentacinį) gaminį, analizę. Aprašomi naudojami metodai ir matavimo data analizei atlikti, įskaitant analizei naudojamų laboratorijų informaciją. Rekomenduojami bandymo metodai yra NWSP 360.1R0 arba lygiaverčiai metodai mėginio paruošimui, NWSP 360.2R0 arba lygiaverčiai metodai analizei išgauti ir NWSP 360.3R0 arba lygiaverčiai metodai analitinei instrumentinei analizei atlikti. Matavimo periodiškumas – ne rečiau nei kartą per metus.

8 kriterijus. Pakuotė

Šiuo kriterijumi nustatomi reikalavimai prekei ir grupinei pakuotei.

Grupinių pakuočių reikėtų nenaudoti arba jos turi būti pagamintos tik iš kartono ir (arba) popieriaus.

a) Pakuotei naudojamas kartonas ir (arba) popierius

Prekinės pakuotės, pagamintos iš kartono ir (arba) popieriaus, sudėtyje turi būti bent 40 proc. perdirbtos medžiagos.

Grupinės pakuotės, pagamintos iš kartono ir (arba) popieriaus, sudėtyje turi būti bent 80 proc. perdirbtos medžiagos.

Likusi dalis (iš 100 proc. atimama grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalis procentais) prekinėi ir grupinei pakuotei naudojamo kartono ir (arba) popieriaus turi turėti galiojančius tvarios miškotvarkos sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., FSC, PEFC arba lygiavertę sistemą. Tvarios miškotvarkos sertifikatus išduodančios sertifikavimo įstaigos akredituojamos (pripažįstamos) pagal tą sertifikavimo sistemą.

b) Pakuotei naudojamas plastikas

- Iki 2026 m. gruodžio 31 d. ne mažiau kaip 20 proc. iš plastiko pagamintos prekinės pakuotės sudėties turi būti iš perdirbtų medžiagų.
- Nuo 2027 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 35 proc. iš plastiko pagamintos prekinės pakuotės sudėties turi būti iš perdirbtų medžiagų.

c) Perdirbamumas

Ne mažiau kaip 95 proc. prekinės pakuotės (kartono ir (arba) popieriaus arba plastiko) ir grupinės pakuotės (kartono ir (arba) popieriaus) sudėties pagal svorį turi būti galima perdirbti, o likę 5 proc. turi būti suderinami su grąžinamuoju perdirbimu.

d) Papildomi reikalavimai

- Draudžiama naudoti kombinuotąsias pakuotes (prekines ir grupines), mišrų plastiką arba kartono ir (arba) popieriaus dangą su plastikumu ar metalais.
- Ant prekinės pakuotės nurodoma prekinės ir grupinės pakuotės grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalis ir perdirbamumas.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia 1) pasirašytą atitikties deklaraciją, kurioje nurodoma prekinės ir grupinės pakuotės (jei aktualu) grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalis procentais; 2) atitikties deklaraciją, kurioje nurodomas prekinės ir grupinės pakuotės perdirbamumas, ir 3) prekinės pakuotės didelės raiškos nuotrauką, kurioje aiškiai matoma informacija apie prekinės ir grupinės pakuotės grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalį ir perdirbamumą.

Po 2027 m. sausio 1 d. kompetentingos įstaigos dar kartą patikrina atitikties deklaraciją ir nurodo, kokią procentinę prekinės pakuotės sudėties dalį sudaro perdirbtas plastikas.

Pareiškėjas pateikia audituotus apskaitos dokumentus, įrodančius, kad likusi dalis (iš 100 proc. atimama grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalis procentais) kartono ir (arba) popieriaus, naudojamo prekinėi ir grupinei pakuotei, yra apibūdinama kaip sertifikuota medžiaga pagal galiojančias FSC, PEFC arba lygiavertes sistemas. Audituoti apskaitos dokumentai galioja visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį. Kompetentingos įstaigos dar kartą patikrina apskaitos dokumentus praėjus dvylikai mėnesių nuo ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo.

Grąžinamojo perdirbimo medžiagos dalis tikrinama laikantis EN 45557 arba ISO 14021 reikalavimų, o perdirbamumas tikrinamas laikantis EN 13430 arba ISO 18604 reikalavimų.

Pakuotės sudėtis iš perdirbto plastiko turi atitikti tokius kilmės patvirtinimo standartus kaip ISO 22095 arba EN 15343. Lygiaverčiai metodai gali būti priimtini, jei trečioji šalis juos laiko lygiaverčiais, o kartu su jais pateikiami išsamūs paaiškinimai, kuriais parodoma atitikti šiam reikalavimui, ir susiję patvirtinamieji dokumentai. Pateikiamos sąskaitos faktūros, įrodančios perdirbtos medžiagos įsigijimą.

Be to, pakuotės perdirbamumas (prieinamumas ir suderinamumas su grąžinamuoju perdirbimu) bandomas taikant standartinius bandymų protokolus. Kartono ir (arba) popieriaus pakuotės perdirbamumas vertinamas atliekant galimybės atgauti plaušieną bandymus – šiuo atveju pareiškėjas turi įrodyti galimybę atgauti kartono ir (arba) popieriaus pakuotės plaušieną pagrįsdamas ją bandymų ataskaitos (-ų) rezultatu (-ais) pagal PTS metodą PTS-RH 021, ATICELCA 501 vertinimo sistemą arba lygiaverčius standartinius metodus, kuriuos kompetentinga įstaiga pripažįsta kaip teikiančius lygiavertės mokslinės kokybės duomenis. Atskyrimo arba kontroliuojamo maišymo sistemos, pvz., „RecyClass“, priimanos kaip nepriklausomas trečiųjų šalių plastikinės pakuotės sertifikavimas. Lygiaverčiai bandymo metodai gali būti priimtini, jei trečioji šalis juos laiko lygiaverčiais.

9 kriterijus. Produkto ir pakuotės naudojimo ir šalinimo gairės

Galutinio produkto naudojimo instrukcijos pateikiamos ant pakuotės arba išspausdintame ir (arba) skaitmeniniame informaciniame lapelyje.

Ant prekinės pakuotės pateikiamos prekinės pakuotės, grupinės pakuotės (jei yra), atskirų komponentų šalinimo ir panaudoto produkto šalinimo gairės. Ant prekinės pakuotės užrašoma arba vaizdiniais simboliais pateikiama ši informacija:

- kad prekinės pakuotės, grupinės pakuotės (jei yra), atskirų komponentų ir panaudoto gaminio negalima nuleisti į tualetą, ir
- kaip teisingai pašalinti prekinę pakuotę, grupinę pakuotę (jei yra), atskirus komponentus ir panaudotą gaminį.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia didelės raiškos nuotrauką, kurioje matomos gaminio naudojimo instrukcijos.

Pareiškėjas pateikia prekinės pakuotės didelės raiškos nuotrauką, kurioje aiškiai matoma informacija apie šalinimą.

10 kriterijus. Produkto tinkamumas naudoti ir kokybė

Galutinio produkto veiksmingumas ir (arba) kokybė turi būti pakankami ir bent lygiaverčiai rinkoje jau esančių produktų efektyvumui ir (arba) kokybei.

Tinkamumas naudoti bandomas atsižvelgiant į 10 lentelėje nurodytas savybes ir parametrus. Produktas turi atitikti ribines veiksmingumo vertes, kai jos yra nustatytos.

10 lentelė. Savybės ir parametrai, kuriais apibūdinamas bandomų produktų tinkamumas naudoti

Savybė		Reikiamas bandymo metodas (ribinė veiksmingumo vertė)			
		Kūdikių sauskelnės	Moterų higieniniai įklotai	Tamponai	Liemenėlės įklotai
Naudojimo bandymai	U1. Sugėrimas ir apsauga nuo pratekėjimo ⁽¹⁾	Vartotojų grupės tyrimas (80 proc. gaminių išbandžiusių vartotojų veiksmingumą vertina patenkinamai)			
	U2. Odos sausumas	Vartotojų grupės tyrimas (80 proc. gaminių išbandžiusių vartotojų veiksmingumą vertina patenkinamai)	Netaikoma	Kaip ir kūdikių sauskelnių ir moterų higieninių įklotų	
	U3. Tikimas ir patogumas	Vartotojų grupės tyrimas (80 proc. gaminių išbandžiusių vartotojų veiksmingumą vertina patenkinamai)			
	U4. Bendras veiksmingumas	Vartotojų grupės tyrimas (80 proc. gaminių išbandžiusių vartotojų veiksmingumą vertina patenkinamai)			
Techniniai bandymai	T1. Sugėrimas ir apsauga nuo pratekėjimo ⁽¹⁾	Sugėrimo sparta ir sugėrimas prieš pratekėjimą		Sintetinės vaginos metodas	Kaip ir kūdikių sauskelnių ir moterų higieninių įklotų
	T2. Odos sausumas ⁽¹⁾	Vandens netekimas per odą (angl. santrumpa TEWL), pakartotinio sudrėkimo metodas arba odos drėgmės nustatymas		Netaikoma	Kaip ir kūdikių sauskelnių ir moterų higieninių įklotų

⁽¹⁾ Šie reikalavimai netaikomi įklotams, skirtiems moterų apatiniam trikotažui apsaugoti (kasdieniams įklotams).

Vertinimas ir patikra

Pateikiama naudojimo ir techninių bandymų ataskaita. Bandymų ataskaitoje turi būti bent jau aprašyti bandymų metodai, bandymų rezultatai ir naudoti duomenys. Bandymus atlieka laboratorijos, patvirtintos diegti kokybės vadybos sistemas.

Atliekami visų konkretaus tipo ir dydžio produktų, dėl kurių teikiama paraiška suteikti ES ekologinį ženklą, bandymai. Tačiau, jeigu galima įrodyti, kad produktų veiksmingumas yra toks pat, išbandomas tik vienas kiekvieno produkto modelio dydis arba reprezentatyvus dydžių rinkinys.

Siekiant užtikrinti rezultatų atkuriamumą, ypatingas dėmesys skiriamas ėminių atrankai, produktų transportavimui ir laikymui. Rekomenduojama produktų nekoduoti arba neperpakuoti jų į neutralias pakuotes, kadangi yra rizikos, jog pasikeis produktų ir (arba) pakuotės veiksmingumas, nebent tokio pasikeitimo galima išvengti.

Informacija apie bandymus turi būti prieinama kompetentingoms įstaigoms paisant konfidencialumo. Bandymų rezultatai aiškiai paaiškinami ir pateikiami duomenų naudotojui suprantama kalba, matų vienetais ir simboliais. Nurodomi šie dalykai: bandymų vieta ir data; bandomų gaminių atrankos kriterijai ir jos reprezentatyvumas; pasirinktos bandomosios savybės ir, jei reikia, priežastys, dėl kurių kai kurios savybės į bandymą neįtrauktos; naudoti bandymo metodai ir jų apribojimai, jei tokių yra. Pateikiamos aiškios bandymų rezultatų naudojimo gairės.

Papildomos naudojimo bandymų gairės:

- Imties sudarymas, bandymo planas, grupės sudarymas ir tyrimo rezultatų analizė turi atitikti standartinius statistinius metodus (AFNOR Q 34–019, ASTM E1958–07e1 ar jiems lygiaverčius).
- Kiekvienas produktas vertinamas naudojantis anketa. Bandymas turi trukti ne mažiau kaip 72 valandas, o jeigu įmanoma – visą savaitę, ir vykdomas įprastomis produkto naudojimo sąlygomis.
- Rekomenduojamas bandytojų skaičius – ne mažesnis nei 30 (specialiai vienai lyčiai skirtiems ar neskirtiems produktams). Visi tyrime dalyvaujantys asmenys turi būti konkretaus tipo ir (arba) dydžio bandomo produkto naudotojai.
- Jeigu produktas nėra specialiai skirtas vienos lyties asmenims, moterų ir vyrų santykis turi būti 1:1.
- Tyrime dalyvaujančių asmenų grupė proporcingai sudaroma iš įvairių rinkoje esančių vartotojų grupių. Aiškiai nurodomas amžius, šalis ir lytis.
- Bandyme negali dalyvauti sergantys asmenys ir asmenys, sergantys lėtinėmis odos ligomis. Jeigu asmuo suserga vykstant naudotojų bandymui, tai turi būti nurodyta anketoje ir į jo atsakymus vertinant neatsižvelgiama.
- Visuose naudojimo bandymuose (sugėrimo ir apsaugos nuo pratekėjimo, odos sausumo, tikimo ir patogumo bei bendro veiksmingumo) 80 proc. produktą išbandžiusių vartotojų produkto veiksmingumą turi įvertinti patenkinamai, o vartotojo skirtas balas turi būti didesnis nei 60 (kiekybinėje skalėje nuo 1 iki 100 balų). Arba 80 proc. produktą

išbandžiusių vartotojų jį turi įvertinti gerai arba labai gerai (renkantis iš penkių kokybinių vertinimų: labai blogai, blogai, vidutiniškai, gerai, labai gerai).

— Baigus naudotojų bandymą, rezultatai vertinami statistiškai.

— Pranešama apie išorinius veiksnius, galinčius turėti poveikio nuomonei apie produktų veiksmingumą, kaip antai prekės ženklo kūrimą, rinkos dalį ir reklamą.

Papildomi techninių bandymų reikalavimai:

— Bandymų metodai turi būti kiek įmanoma grindžiami gaminiais tinkamais, pakartojamais ir tiksliais metodais.

— Išbandomi bent penki pavyzdžiai. Pateikiami rezultatų vidurkiai, kartu nurodomas standartinis nuokrypis.

— Liemenėlės įklotams rekomenduojama tokie patys techniniai bandymai kaip ir kūdikių sauskelnėms ir moterų higieniniams įklotams.

Produkto svoris, matmenys ir modelio ypatybės apibūdinami ir pateikiami pagal paraiškos tekste, susijusiame su bendru vertinimu ir patikra, pateiktą informaciją.

11 kriterijus. Su darbo aspektais susijusi įmonių socialinė atsakomybė

Šiuo kriterijumi nustatomi reikalavimai galutinio sugeriamojo higienos gaminio surinkimo vietai.

Atsižvelgiant į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) trišalę deklaraciją dėl tarptautinio verslo įmonių ir socialinės politikos principų²¹, JT pasaulinį susitarimą (2 ramstis)²², JT pagrindinius verslo ir žmogaus teisių principus²³ ir EBPO gaires tarptautinėms įmonėms²⁴, pareiškėjas gauna vietoje atliktu (-ais) auditu (-ais) grindžiamą trečiosios šalies patvirtinimą, kad produkto galutinio surinkimo vietoje laikomasi taikytinų principų, įtrauktų į minėtus tarptautinius dokumentus ir toliau nurodytas papildomas nuostatas.

TDO pagrindinės konvencijos:

i) Vaikų darbas:

– 1973 m. Konvencija dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus (Nr. 138)

– 1999 m. Konvencija dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti (Nr. 182)

ii) Prievartinis ir priverčiamasis darbas:

²¹ ILO NORMLEX (<http://www.ilo.org/dyn/normlex/en>) ir pagalbinės gairės.

²² Jungtinių Tautų pasaulinis susitarimas (2 ramstis), <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/141550>

²³ Pagrindiniai verslo ir žmogaus teisių principai, <https://www.unglobalcompact.org/library/2>.

²⁴ EBPO gairės tarptautinėms įmonėms, <https://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>.

– 1930 m. Konvencija dėl priverstinio ar privalomojo darbo (Nr. 29) ir Konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolai

– 1957 m. Konvencija dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105)

iii) Asociacijų laisvė ir teisė į kolektyvines derybas:

– 1948 m. Konvencija dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87)

– 1949 m. Konvencija dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas principų taikymo (Nr. 98)

iv) Diskriminacija:

– 1951 m. Konvencija dėl vienodo atlyginimo vyrams ir moterims už lygiavertį darbą (Nr. 100)

– 1958 m. Konvencija dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (Nr. 111)

Papildomos nuostatos:

v) Darbo valandos:

– 1919 m. TDO Konvencija dėl aštuonių valandų darbo dienos ir 48 valandų darbo savaitės pramonės įmonėse nustatymo (Nr. 1)

– 1921 m. TDO Konvencija dėl savaitinio poilsio pramonės įmonėse (Nr. 14)

vi) Darbo užmokestis:

– 1970 m. TDO Konvencija dėl minimalaus darbo užmokesčio nustatymo (Nr. 131)

– 1970 m. TDO Konvencija dėl apmokamų atostogų (peržiūrėta) (Nr. 132)

– Pragyvenimą užtikrinantis darbo užmokestis. Pareiškėjas užtikrina, kad už įprastą darbo savaitę (neviršijančią 48 valandų) mokamo darbo užmokesčio (neįskaitant mokesčių, priemonių, išmokų ar apmokamų viršvalandžių) pakaktų darbuotojo ir keturių asmenų šeimos pagrindiniams poreikiams (būsto, energijos, mitybos, drabužių, sveikatos priežiūros, švietimo, geriamojo vandens, vaikų priežiūros ir transporto išlaidoms) patenkinti ir tam tikroms diskrecinėms pajamoms užtikrinti. Įgyvendinimo auditas atliekamas pagal SA8000²⁵ rekomendacijas dėl darbo užmokesčio.

vii) Sveikata ir sauga:

– 1981 m. TDO Konvencija dėl saugumo darbe naudojant chemines medžiagas (Nr. 170)

– 1990 m. TDO Konvencija dėl darbuotojų saugos ir sveikatos (Nr. 155)

²⁵ Tarptautinė socialinio atsakingumo organizacija, Tarptautinis socialinio atsakingumo standartas SA8000, <http://www.sa-intl.org>.

– 1977 m. TDO Konvencija dėl darbo aplinkos (oro taršos, triukšmo ir vibracijos) (Nr. 148)

viii) Socialinė apsauga ir įtrauktis:

– 1969 m. TDO Konvencija dėl sveikatos priežiūros ir ligos išmokų (Nr. 130)

– 1952 m. TDO Konvencija dėl socialinės apsaugos minimalių standartų (Nr. 102)

– 1964 m. TDO Konvencija dėl nelaimingo atsitikimo darbe išmokų (Nr. 121)

– 1925 m. TDO Konvencija dėl šalies ir užsienio piliečių lygių teisių atlyginant žalą, įvykus nelaimingiems atsitikimams (Nr. 19)

– 2000 m. TDO Konvencija dėl motinystės apsaugos (Nr. 183)

ix) Sąžiningas atleidimas iš darbo:

– ILO 1982 m. Konvencija dėl darbo santykių nutraukimo darbdavio iniciatyva (Nr. 158).

Vietose, kuriose teisė į asociacijų laisvę ir kolektyvines derybas ribojama teisės aktais, įmonė neriboja darbuotojų laisvės kurti alternatyvius mechanizmus skundams pareikšti ir jų teisėms dėl darbo ir įdarbinimo sąlygų ginti ir turi pripažinti teisėtas darbuotojų asociacijas, su kuriomis ji gali užmegzti dialogą su darbo vieta susijusiais klausimais.

Audito procesas turi apimti konsultacijas su išorės suinteresuotosiomis šalimis – nepriklausomomis pramonės sektoriaus organizacijomis – vietos teritorijose, įskaitant profesines sąjungas, bendruomenių organizacijas, NVO ir darbo ekspertus. Prasmingos konsultacijos turi vykti bent su dviem suinteresuotosiomis šalimis, atstovaujančiomis dviem skirtingiems pogrupiams. Vietose, kuriose nacionalinė teisė negali užtikrinti įmonių socialinės atsakomybės atitikimo minėtoms tarptautinėms konvencijoms, audito procesas apima vietoje atliekamą trečiųjų šalių auditą, kurį sudaro nepaskelbti nuo verslo sektoriaus nepriklausomų vertintojų atliekami patikrinimai vietoje.

ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpiu pareiškėjas paskelbia apibendrintus audito rezultatus ir pagrindines išvadas (įskaitant šią informaciją: a) kiek nustatyta kiekvienos darbo teisės ir OHS standarto pažeidimų ir kiek jie rimti; b) taisomųjų veiksmų strategiją, jeigu taisomieji veiksmai apima prevenciją pagal JT pasaulinio susitarimo koncepciją; c) pasikartojančių pažeidimų pagrindinių priežasčių vertinimą, parengtą pasikonsultavus su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant informaciją apie tai, su kuo buvo konsultuojamasi, kokie klausimai buvo iškelti, kaip tai paveikė taisomųjų veiksmų planą); informacija skelbiama internete, kad veiksmingumo įrodymai būtų pasiekiami suinteresuotiesiems vartotojams.

Vertinimas ir patikra

Atitiktį reikalavimams pareiškėjas įrodo pateikęs naujausios savo elgesio kodekso versijos, kuri turi atitikti pirmiau nurodytas nuostatas, kopijas ir kiekvienos modelio (-ių), kurį (-iuos) ketinama ženklinti ekologiniu ženklu, galutinio produkto surinkimo gamyklos

pagrindžiamųjų audito ataskaitų kopijas, taip pat nuorodą į interneto svetainę, kurioje yra paskelbti rezultatai ir išvados.

Trečiosios šalies auditą atlieka auditoriai, kompetentingi vertinti pramonės gamybos vietų atitiktį socialiniams standartams ar elgesio kodeksams, arba valdžios įstaigos paskirtas (-i) darbo inspektorius (-iai), jei valstybė yra ratifikavusi TDO Konvenciją dėl darbo inspekcijos (1947 m., Nr. 81) ir TDO stebėjimo duomenys rodo, kad darbo inspekcijos sistemos yra efektyvios²⁶ ir apima pirmiau išvardytas sritis²⁷.

Priimami galiojantys sertifikatai, išduoti pagal trečiosios šalies sistemas arba inspektavimo procesus, kuriais atliekamas pagrindinėse TDO konvencijose ir papildomose nuostatose dėl darbo valandų, atlygio ir sveikatos bei saugos ir konsultacijų su išorės suinteresuotosiomis šalimis išvardytų taikomų principų laikymosi auditas. Šie sertifikatai paraiškos pateikimo dieną turi būti ne senesni kaip 12 mėnesių.

12 kriterijus. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

ES ekologinis ženklo logotipas gali būti pateikiamas ant produkto prekinės pakuotės. Jei naudojama neprivaloma etiketė su teksto laukeliu, jame pateikiami šie trys teiginiai:

- „Sukurta siekiant sumažinti poveikį aplinkai“,
- „Atitinka griežtus kenksmingoms medžiagoms taikomus reikalavimus“,
- „Patikrintas veiksmingumas“,

Pareiškėjas turi laikytis ES ekologinio ženklo gairėse pateiktų nurodymų, kaip naudoti ES ekologinio ženklo logotipą:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia atitikties reikalavimui deklaraciją ir produkto prekinės pakuotės didelės raiškos nuotrauką, kurioje aiškiai matomas ant pakuotės pateiktas ES ekologinis ženklas, registracijos ar licencijos numeris ir, kai taikoma, kartu su ženklu pateikiami teiginiai.

²⁶ Žr. 21 išnašą.

²⁷ Žr. 21 išnašą.